

OLCU

Gazetenize Başış yap. Abone topla.
Abone ve Başışlarımızı Yapı Kredi Bankası
Osmanbey Şubesindeki 008782-5 nolu
hesabımıza yatırınız

Demiryolu Ülkenin
Toptan, Tüfekten Daha
Önemli Bir Güvenlik Silahıdır.
1931
K. ATATÜRK

15 GÜNLÜK MESLEKİ GAZETEDİR

FİYATI; 150 TL. YIL; 1 SAYI; 6-7 15 MART- 1 NISAN 1987

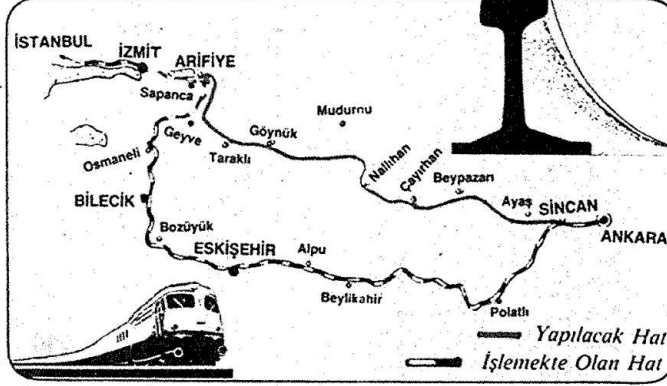
Arifiye-Sincan demiryolu projesi OYUNCAK DEĞİLDİR

Prof. Dr. Güngör EVREN

Doç. Dr. Haluk GERÇEK

● Demiryollarında dışa
bağımlılık yüzde 10'lar
düzeyine inmiştir.
Hangi yönüyle
bakarsak bakalım,
karayollarında bu
bağımlılık kat kat
üstündür.

● Zorunlu bir gereksinim
olan Arifiye-Sincan
demiryolu hattının
lüks bir yatırım
olduğunu ileri sürmek
mümkün değildir.

● Demiryolu için, yapılabilecek
yapılmama kararı
verilirken ayrıntılı
etütler tekrar tekrar
yapılırken, aynı
maliyet ve kaynak
kullanımına yol açan
otayollar hiçbir etüt
yapılmadan uygulama
alanına sokuluyor.

● Arifiye-Sincan
demiryolu, ülke
ekonomisi ve ulaşım
dengeleri açısından
zorunludur.

Türkiye'nin ulaşım yapısında karayolu ağırlıklı taşıma sistemi egemendir. Son günlerde yeni karayolu projelerinin ihale edilmesiyle bu sistem daha da yaygınlaştırılmak istenmektedir. Bu nedenle olacak ki, daha önce yapılmaya başlanmış olan Arifiye-Sincan demiryolu hattı "lüks ve oyuncak yatırımdır" denerek durdurulmuştur. Oysa demiryolu, karayolu taşımacılığının yanında gerek dışa bağımlılık, gerekse kaynak kullanım bakımından her zaman daha verimli olmuş bir sistemdir. Salt bizde değil, bugün gelişmiş tüm ülkelerde bile demiryolu taşımacılığı hala yeğlenen bir sistemdir. Bu amaçla Arifiye-Sincan demiryolu projesini bilim adamlarının gözüyle yeniden kamuoyunun gündemine getiriyoruz.

Demirören'i Tarlabası Yıkımı Kurtarıyor

Daha önce basında yer alan haberlere göre, tüm Tarlabası yıkımları için ayrılan istimlak bedeli 3.5 milyar.

Batık şirketler furyası içinde, aylardır çıkış yolu arayan Demirören, sonunda sorununu çözdü. Huston'da Başbakan Özal'la aynı zamanda ve aynı hastanede tedavi olan Demirören, Tarlabası yıkımlarının tımanma sürecinde Emlak Kredi Bankası ile yapılan anlaşma ile borçlarını tasviye etme olanağına kavuştu.

Daha önce basında yer alan haberlere göre, tüm Tarlabası yıkımları için ayrılan istimlak bedeli 3.5 milyar. Taksim meydanına bakan su deposu sı-

rasında yer alan kösedeki tarihi binaya ise 150 milyon istimlak bedeli verilirken, Demirören'in Taksim meydanındaki binasının sadece zemin katının, yıkımlardan sonra gerçekleştirilecek rant uygun olarak şimdiden konulan satış değerinin de 3.5 milyar olması Tarlabası yıkımlarının anahtar kimliğini oluşturuyor. Demirören'in İstiklal caddesi üzerindeki Saray Sinemasının ise proje ve ruhsatı olmadan 10 m²'lik 1500 büro ve 700 dukkân olarak satışa sunulmuş olması ise ayrı bir spekülasyon.

Odalar Bakırköy Gecesinde Buluştular

İnşaat, Makina, Elektrik Mühendisleri ile Mimarlar Odası Bakırköy Temsilciliğinin Mavi Marmara tesislerinde yaptıkları yemekli toplantı, gecenin geç saatlerine değin olumlu bir hava içinde sürdü. Toplantıyı Odalar adına bir konuşmayla açan İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Eski Başkanlarından Cemal GÖKÇE, konuşmasında daha çok örgüt ve meslek sorunlarına değindi.

Cemal GÖKÇE
Açılış Konuşmasını Yapıyor

Saygıdeğer konuklar, değerli meslekdaşlarım! Gecemize hoş geldiniz. Gelmenizle gücümüze güç kattınız!

Gerek mühendislik ve mimarlık faaliyetlerinin, gerekse mimar ve mühendis örgütlenmesinin, sürekli canlı tutularak, toplumun bilgisine açılmasının önemi yadsınmaz. Bu çalışmalar içinde yer alan, alması gereken meslektaşlarımız çalışma anlayışlarına yön verecek çeşitli soruları, ciddi bir şekilde sorgulamaları gerekmektedir.

Bu nedenledir ki, Meslek kuruluşlarımızdan olan Elektrik Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası, Makina Müh. Odası ve İnşaat Müh. Odasının Bakırköy Temsilcileri tarafından düzenlenen bu güzel gece, bir başka anlam taşımaktadır. İnsanların dar ve günlük çıkarlarını ne olursa olsun; eğer

Devamı 7 sf

BASYAZI

LÜKS VE OYUNCAK OLAN...

Türkiye, çarpık da olsa, hızla büyüyen bir ülke. Büyüme özellikle nüfus artışıyla birlikte ekonomik ve sosyal yapının tüm alanlarında kendini duyurmaktadır. Ancak, büyümenin gerektirdiği düzenlemelerin ve yatırımların planlı ve yeterince yapılmaması, hatta yanlış ve olumsuz uygulamalarla sorunların geçitirilmek istenmesi, aslında var olan sorunlara yeni boyutlar kazandırmaktadır. Giderek de bu sorunlar kartopu gibi yuvarlanarak büyümektedir.

Madalyonun bir yüzü böyle. Diğer yüzüye çok daha ilginç ve düşündürücü.

Bugüne değin alışagelmis tüm değer yargılarını, çağdaş hukuk anlayışını, demokratik yöntemleri ve ulusal değerleri hiçe sayarak ve uygulamalar, aklın ve bilimin gereklerini tersyüz edersine pervasızca yaşama geçirmektedir. İşin daha da acı olan yanı, böyle bir sürecin özellikle 80'den sonra yaşadığı ülkemizde konuşması gerekenler suskun, karşı koyması gereken toplum kesimleri ise anlaşılması zor bir ateletin içinde bulunmasıdır.

Bu gidiş daha ne denli sürer, neye varır? Bilemeyiz ama ileride ülke ve topluma pahalıya mal olacak ve onarılmaz olanaksız yaralar açacağı açıktır. Buna ilişkin belirtiler daha şimdiden gerek kent, gerekse ülke bütününde görülmeye başlanmıştır.

Bunlar içinde sadece birine, bu sayımızın da ağırlı konusu olan ulaşım sistemimizi geliştirmeye dikkatleri çekmekle yetineceğiz.

Bugün başta İstanbul olmak üzere nüfusu 1 milyonu aşan kente- rimizde, kentiçi ulaşım başlı başına bir sorun durumuna gelmiştir. Batıda ve gelişmiş ülkelerin çoğunda bu soruna kalıcı ve köklü çözümler metro ve benzeri sistemlerle getirilmişken, bizde bu anlamda atılmış ciddi tek bir adım dahi bulunmamaktadır. Kaldırımların bile lüks ve renkli taşlarla döşendiği, gereksiz bir yığın alana oluk oluk paraların aktığı ülkemizde, bu sorunluğuna neden olarak kaynak yetersizliği gösterilmektedir. Daha da ötesi, son günlerde basınımızın da manşetlerinden düşmeyen belediyelerdeki yolsuzluk olayları birbirini izlerken, bu durumdan hesap sorması gerekenlerin parmağı bile kıpırdamamaktadır.

Konu ulaşımın açılmışken, Türkiye için dırmsel önemi bulunan bir yatırımdan da kısaca söz edelim. Bilindiği gibi, 1976 yılında Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca Arifiye-Sincan demiryolu hattı ihale edilmişti. İstanbul-Ankara arasındaki ulaşım süresini 4,5 saate indirecek ve bu hattaki ulaşım yoğunluğuna köklü çözüm getirecek bir yatırım, kısa bir süre önce "lüks ve oyuncak bir yatırımdır" gerekçe- siyle durduruldu. Oysa bu yatırım gerçekleşseydi, Ankara-İstanbul arasındaki varolan demiryolu hattı 160 Km. kısalarak 417 Km.'ye ine- cekti. Yine söz konusu demiryolu çift ve elektrikli olacak ve üzerinde 250 Km./saate ulaşan bir hızla taşıma yapılacaktı. Hat ilk aşamada günde 96 çift tren kapasiteyle işleyecek ve yolun sinyalizasyon siste- mindeki yenilenmeler tamamlandırsa bu kapasite günde 182 çift trene çıkacaktı. Bu ise, Ankara-İstanbul arasındaki köklü çözüm getirecek- lüğünde gerek hız ve konfor, gerekse güvenilirlik ve ekonomik bakı- mın karayolu taşımacılığının yanında bir devrim olacaktı.

Devrim sözcüğünden bu anlamda da çekinilmis olunacak ki, bu yatırım, güzergah üzerinde bulunan ve toplam uzunluğu 71 Km. olan tünel inşaatlarının bir bölümünü oluşturan 10065 m. uzunluğundaki Ayas Tünelinin yapımı sırasında durdurulmuştur. Hem de yukarıda tırnak içinde verdiğimiz gerekçeyle. Öte yandan ise dış kaynaklar ve Dünya Bankası isliyor diye, İkinci Boğaz Köprüsü ihalesini kazanma- mış yabancı firmaların gönlünü hoş tutmak için yeni karayolları projeleri ihaleleri dağıtılarak yapılanların üstüne bir de tüy dikilmek- tedir.

Evet, mahkeme kararları bile hiçe sayılarak tarih ve kültür miras- ımız olan yapılar yıkılıyor ya da kimliği değiştiriliyor, yapılmaması gere- ken yatırımların sözü bile edilmiyor, yapılmaya başlanmış ciddi projeler durduruluyor. Tüm bunlar karşısında doğrusu söylenecesiz söz bul- maktadır zorluk çekiyoruz. Acaba bazı baylar için lüks olan bu ülkede yaşayan halkımız, oyuncak olan da yurdumuz mu? diye insanın ken- di kendine sorası geliyor.

ÖLÇÜ

Mimarlar Odası Son Kez Uyarıyor Tarihsel Uyarı

Anahtar niteliğindeki Beyoğlu/Tarlabası yıkımları, tüm İstanbul'un tarihi, doğal ve kültürel kimliğinin yıkımı demektir. Tarlabasılı hemşeriler, hayali konut vaadi ile aldatılmak istenmektedir. İstanbul'un 2. BÜYÜK YIKIM SÜRECİ çağdışı bir hukuk anlayışı ile yürütülmektedir. Tarlabası yıkımları İstanbul'un ulaşımı için çözüm değildir.

Beyoğlu Belediye Başkanı Haluk Öztürkatalay'ın "Tarlabası bulvarının ya- pımına başlıyoruz" şeklindeki açıklaması Mimarlar Odası İstanbul Şubesinin sert tepkisine yol açtı.

15 Nisan 1987 tarihli Hür- riyet gazetesinde yer alan söz konu- su açıklama üzerine Mimarlar Odası İstanbul Şubesi de bir açıklama yaparak Beyoğlu/Tarlabası yıkımları ile İstanbul OTO YOLA kurban verilmek isteni- yor görüşüne yer verildi.

kimları ile gerçek yüzünü ve boyutlarını gösteren, İSTAN- BUL'UN II. BÜYÜK YIKIM SÜRECİ, çağdışı bir hukuk an- layışı ile yürütülmektedir.

Beyoğlu/Tarlabası yıkımla- rındaki ısrar ve Mayıs 1986'dan beri süregelen mücadele, büyük şehirlerimize egemen olan zihni- yetin, aydınlarımızın, bilim adamlarımızın, sorumlu şehirci- lerimizin, hukuk platformumu- zun bir göstergesi, şehirlerimizin geleceği açısından bir dönüm noktası olmuştur.

Yalnızca İstiklal Caddesine bölgenin bütününe düzenlen- mesinden bağımsız bir yaşam gü- zelliği verilemeyecektir. Şehirçilik biliminin ekonomik, sosyal ve kültürel planlamaya bağlı bir fiziki planlama bilimi olduğunu, caddenin genişletmek- amacı ile, kültürel değeri de olan mevcut yapı kapitalinin yok edil- mesinin, bilim ve tarih karşında sorumluluk yaratacağını yineli- yoruz.

III. Boğaz Köprüsü, Tüpe- çit, 4. Halic Köprüsünü, Halic'in iki yanından geçecek otoyolları, Boğazdaki ve Çamlıca'daki vil-

Devamı 6. sf

Üzerinde inşaat yapılmak üzere Anakent Belediyesi tarafından

Şişli İETT Garajı Haraç Mezat Satılıyor

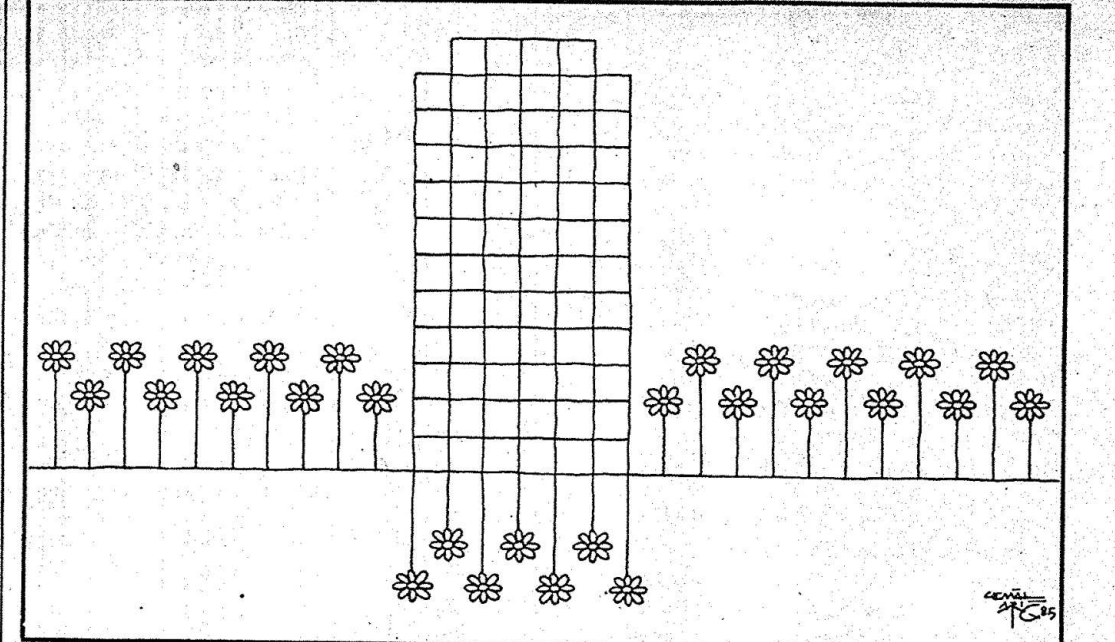
Toplam arsa alanı 70 bin metre kare olan Şişli İETT garajı, üzerinde inşaat yapılmak üzere Anakent Belediyesi'nce ihaleye veriliyor. Üzerinde ticaret merkezi ve işyeri yapılacak olan bu arsanın yaklaşık değerinin ise 70 milyar lira olduğu belirtilmektedir. Yapılan araştırmalarda, arazinin bulunduğu çevredeki kat nizamına göre, buradaki arsaların m²'nin 1 milyon lira oldu- ğu gözlendi. Gerçek değeri bu denli yüksek olan Şişli İETT garajı ise Anakent Belediyesi'nce kat karşılığı biçiminde 6 milyar lira gibi küçük ve komik bir rakamla yüklenicilere (müteahhit) terk ediliyor.

Anakent Belediye Başkanlığı'nca gazete- ye

verilen bir ilanda: "İstanbul Şişli Fulya Mahal- lesi Büyükdere Caddesi Şişli İETT Garajı 131 pa- fa 419-1905-2505 adalarda bulunan 7000 m² alanlı belediye mülkü taşınmaz üzerine kat karşılığı ti- caret merkezi + işyeri yaptırılması 6.000.000.000 TL + KDV keşif bedeli dahilinde 2886/51 G mad- desine göre pazarlık usulü ile ihale olunacak- tur...." denilmektedir.

KİM NE KADAR KAZANCI? Konuya ilişkin olarak görüşlerine başvurdu- ğumuz kimi firmalar, böylesi bir uygulamada ka- zancı çıkacak olan ihaleyi alan yüklenici firmadır, biçiminde açıklamalar getirmektedirler.

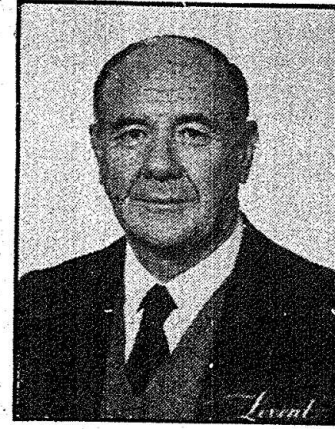
Devamı 7 sf

Metro Kaçınılmaz

İstanbul'un her gün artan ve o oranda da çözümsüz boyutlara ulaşan ulaşım talebini karşılamak için çeşitli çözüm yolları önerilmektedir. Özellikle bu yıl geçirdiğimiz ağır kış koşulları ve yoğun kar yağışı nedeniyle kent içi ulaşımında başgösteren itimlilik ve zorlukla şöyle dursun, yağışlı adeta felce uğradı. Kamu kuruluşları başta olmak üzere okullar ve birçok işyerleri günler süren zorunlu tatile sokuldu. Tüm bu ve benzeri çözümsüzlükler, İstanbul'un hiç olmazsa bazı taşıma hatlarında METRO yapımını bir kez daha gündeme getirdi.

ÖLÇÜ bu sayısında da konuyu uzman, bilim adamları ve yöneticiler gözüyle bir kez daha irdelemek gereğini duydu. İstanbul Belediyesi eski başkanlarından Sayın Ahmet İSVAN ile İTÜ Ulaştırma Ana Bilim Dalı Profesörlerinden Sayın Nadir YAYLA'nın Metro konusuna ilişkin görüşlerini aldı.

Ahmet İSVAN
İst. Bel. Eski Başkanı

Prof. Dr. Nadir YAYLA

● İstanbul'a elbette metro yapılmalıdır. Ancak bunun getireceği güçlükler önceden çok iyi araştırılıp, çok geniş bir katılımın tartışmasıyla karara bağlanmalıdır.

Yazısı 7 sf

YAZILARIYLA

● Toplu Konut ve Kredi Uygulaması
Cemal GÖKÇE (2. sayfada)
● "Tarla" Başını Al Maasımı
Raşit GÖKÇELİ (3. sayfada)
● Ulaşımın Ulaşılmasını:
METRO
Uğur KÖKDEN (4. sayfada)
● Betonarme Proje Nasıl Ya-

● Dünyada hiçbir şehir yok ki sadece tek türe bağlı olsun. Yani karayolu hakim, demiryolu ve diğerleri hiç yok gibi. Bugün Sofya'da bile metro yapılıyor.

Yazısı 6. sf

pılır?
Serdar KUBİLAY (4. sayfa- da)
● Çiçeklik
Prof. Dr. Nizamettin KOÇ (5. sayfada)
● Kent Yönetimi ve Sorumluluk
Besin. ÇEÇENER

BİLİM ve TEKNOLOJİ
DÜNYASINDANBilgisayar Kullanımı
ve Kısa Tarihi

Artık gezegenimizin hemen hemen tüm alanlarında yaygın bir bilgisayar kullanımına gidilmektedir. Özellikle iş yaşamında yaygınlaşan bilgisayar kullanımı, giderek yaşamın tüm alanlarına girmeye ve o anda da çalışmaları yeniden biçimlendirmeye aday görünmektedir. Öte yandan bilgisayar üretiminde de yeni yeni üretilen teknolojilerle, bunların kapasite ve güvenilirlikleri artmaktadır.

Bilgisayar dünyasındaki bu gelişmeler, doğaldır ki ülkemize de yansımaktadır. Türkiye'deki bankalar, sanayi kuruluşları, özel ve kamu işletmeleri ile eğitim kurumlarında artık hızla bilgisayar kullanımına geçmektedirler. Konu daha yakından incelendiğinde, Türkiye'de bilgisayar kullanımının 1955'li yıllara değin uzandığını görmekteyiz. Ancak, mühendislik hizmetlerinde kullanılması, üniversitelerde bilgisayar kurulumundan sonra başlar. 1968-70 yıllarında, üniversitelerin Bilgi İşlem Merkezlerinde bazı mühendislik sorunları bilgisayarlar yardımı ile çözülmeye, programlar yazılmaya başlanır. 1975 yılına gelindiğinde, bilgisayarın, o günkü olanaklar ölçüsünde oldukça iyi kullanıldığını tahmin edilebilir. Öyle ki, o yıllarda geliştirilmiş yazılımların bugün de hala kullanıldığını görmekteyiz. Ancak bu konudaki iyimser görüşümüzü, o yıllarda bilgisayarların yaygın kullanıldığını biçiminde yinileyemeyiz. Bunun başlıca nedenini, bilgisayar hizmetleri ile kullanıcı arasındaki ilişkide aramak gerekir.

Bilgisayarların o günkü gelişmişlik düzeyleri ve ederlerine göre hizmetten yararlanma biçimi kullanıcının hizmete ulaşması ile oluşuydu. Yine o yıllardaki hizmet ile kullanıcı arasında bir köprü oluşturmak ve hizmeti yaygınlaştırmak bakımından İMO İstanbul Şubesi kendi bünyesinde bir bilgi işlem birimi kurmuştu. Bilgisayar kullanımının bugüne oranla o yıllarda oldukça zor ve güçlükler taşıması, etkin ve kolay kullanılabilen programlama dillerinin henüz geliştirilmemiş olması, yaygın kullanımı önleyen nedenlerden biri olarak sayılabilir. 1970-75 yılları arasında sürdürülen çalışmaların sonuçlanması ile bilgisayarların çalışmasını sağlayan elektronik parçalarda devrim niteliğindeki taşıyan "entegre devre" bulgusu ve onun geliştirilmesi ile birlikte bilgisayarların boyutları hızla küçülmüş ve mikro-bilgisayar denen türde bilgisayarlar üretilmeye başlanmıştır. Entegre devre bulgusundan sonra daha ileriye götürülen çalışmalar, bilgisayarların odalara sığmayan boyutlarını ceplerde taşıyabilir duruma getirmiştir. Üstelik küçülen boyutlarına ters orantılı olarak bellekleri de büyümektedir. Buna koşut olarak kişisel bilgisayar dediğimiz sistemlerin de geliştirilmesi ile birlikte irtili ufkalı sayısız bilgisayar yaygın bir biçimde kullanım alanına girmiştir.

Yapıda Ses Yalıtımında
Ekonomi ve Denetim

Ali ÇELENER Mimar

Gürültünün tanımı ve insan sağlığına zararları ile toplumun etkilemesi, oldukça yeni ele alınmış bir konudur. Rahatsız eden sesi kaynağında azaltmak veya çevresini yalıtma ile bir ortama kavuşturulur.

Bir mimari yapıyı güneş duyarlı hale getirirken, kişinin ısıyı koruma, yazın da fazla ısıyı dışarıda tutmak için alınan önlemler, gürültü kontrolü açısından da önem kazanır.

Özellikle büyük kentlerin yakın bir gelecekte motor gürültülerinden tamamen kurtulabileceğini söylemek kolay değil... Önce bu yerleşimlerle metropollerin ve içinden yoğun araç trafiği geçen küçük yerleşimlerin gürültü haritaları yapılabilir. Böyle bir çalışmada hava alanları dahil tüm yoğun trafik arterleri ile gürültü kesici tepeler ve diğer engellerin işaretlenerek dikkate alınması gerekir.

Kentlerde parklar ve oyun alanları ihtiyaca yetmeyecek kadar az olduğundan, mahallede oynayan çocukların gürültüsü, evlerdeki hastaların öyle uykusu açısından, nekahat ve rehabilitasyon sırasında zararlı olabilir. Çünkü bazı hastaların bakım hizmetlerini eve götürmek, hastanede yatak tahsis etmekten daha iktisadidir. Ancak, mimari yapılarla bazı detay hazırlıklarının, ısı ve ses özellikleri açısından, yapımcıların sorumluluğunda, enerji tasarrufu ile ilgili yaptırımlar için de öngörülmesi halinde, denetimde pasif kalınmıştır.

Kuzey yollarında, yapılarla ısı yalıtımı yapmak üzere konan çift pencereler veya çift cam, aynı zamanda akustik kontrol ses yalıtımı açısından da yararlıdır. Enerji ve Tabii Kaynaklar B. nin yapılarla ısı kayıplarını önleme talimatı beldeyleyince ve İmar İskan B. ninca etkinlikle kontrol edilebilir, ısı kayıplarının, gürültüye karşı açılan savaşta da işe yaradığı görülecektir. Güney yollarında durum biraz değişir: Bitişik nizam ve yoğun imar durumlu adalarla oluşmuş kent yapılarında, sadece en üst katlarda, bazen da arazi çok meyilli olduğunda, güneş ısınsından büyük oranda kişinin da yararlanmak üzere özel tedbirler alınabilir. İşte bu ısı yalıtımı aynı zamanda akustik koruma özelliği de taşımaktadır. Örneklersek: Güney yönüne bakan veranda ve çıkık penceresi gibi çift doğramalı ve çift camlı elemanlar, bazı özelni biçimlendirme ile kişinin güneş ısılarını uzun süre ısı halinde korumakta yararlı olarak kullanıldıkları için görevi beraber sağlamış, dışardaki gürültüyü de tahammül edilebilir düzeye indirmiş olur. Bu elemanların, önu açık yapılarla, piramid kesitli yapılarla kışın gün boyunca, her kakın güneş bakan cephesinde ısı sağlayabilecekli muhakkaktır. Villalarda sürülen kanallara gerek duymadan yapılabilen çıkık pencerelerinin, geniş caddelerdeki güneş bakan yapıların son üst katlarında da uygulanması, hiç olmazsa bu katlarda ses tecridi sorununu hafifletir. Böylece kente ısı ve ses etkilerine duyarlı tutumların ifadelerinin belirlediği organik biçimlenmeler oluşur. Güney yollarında bu tür çift camlı pencereleri yapabilmek için, pencere altlarındaki ısıtıcıları (radyatör veya konvektör) verimini düşürmeyecek tedbirleri almak kaydıyla, içerde bunların üzerlerine taşmak ve dışardaki motif çıkmaları da düşey düzlemde değerlendirmek gerekmektedir.

Önerdiğimiz hususlar ilk yatırım maliyeti açısından külfetler olarak düşünüldüğünde, bu elemanların bazılarını ileride kullanıcı ya da kat sahibinin yapıyı tamamlayabilmesi için projede önlemler alınabilir ki, bu safhada kontrol, bu konuya hassas uzman mimar ve mühendislerce, gerek odalarda gerekse belediyelerde yapılmalıdır. Günümüzde gelene kadar, meslek odaları, mimari proje kontrolünü bu açıdan ele almış değillerdir. Ses ve gürültü geçirmesi ile ilgili bir akrüel örneği gözden geçirelim:

Kadıköy 3. Asliye Hukuk Mahkemesinde bilirkişi olarak inceleğimiz bir dava dosyasına ait, Mimarlar Odası ve İstanbul Belediyesinden onaylı bir apartman projesinde daireleri ayrı ayrı bütün duvarları 10 cm eninde (8.5 cm lik tuğla ile) ölçülen dirilmişti. Oysa, 15 cm den az olduğu takdirde, bir duvarın ses geçirme niteliği çok artmaktadır. Özellikle çalgılar, stereo plak setleri, çocuk gürültüleri, komşuyu, istemediği zamanlarda olumsuz etkileyebilir.

Eğer malzeme ve yerden tasarruf için daire bölmeleri baştan başta gözden geçirilirse, sadece sırt sırta gelen banyo, W.C. ve depo gibi mahaller için ince duvarların büyük bir sakınca olmadığı anlaşılır. Çünkü bu hacimlerin gün boyunca kısa sürelerle kullanılır, uzun süre boş kalırlar ve kapıları da kapalı tutulunca, daireden daireye yeterli s.s. geçirimsizliği sağlanmış olur. Bunların dışında, yatak odaları başta olmak üzere diğer bütün daire bölmeleri en az 13.5 cm. tuğla ile örülmeli, hatta mümkünse arası boşluklu çift ince duvarla ayrılmalıdır.

KÜRSÜ

Toplu Konut ve
Kredi Uygulamaları

CEMAL GÖKÇE İNŞ. MÜH

KONUT: Konut, birey ve aile için vazgeçilmez temel gereksinimlerin karşılandığı barınaktır. İnsanlığın başlangıcından günümüze değin bir barınak olarak konuta sürekli gereksinim duyulmuştur. Tarihsel süreç içinde biçim ve kullanım değeri bakımından sürekli bir değişime uğramışsa da, insanlar için taşıdığı önemi ve işlevi hep aynı kalmıştır. Kalacaktır da. Çünkü konut, toplumsal yaşamın en küçük ölçekteki bir planlama birimidir.

Tarihsel süreç içinde konut yapımını ve üretimini etkileyen çeşitli etmenler olmuştur. Konut yapımına insanların yönlendiren temel neden doğanın yansımaları ve etkisinden kaynaklanmaktadır. Her insan ya da aile, doğanın ve değişen iklim koşullarından kendini koruyabilmesi, yaşamını düzenli ve planlı kılabilmesi için bir yuvaya, konuta gereksinimi vardır. Ancak, insanların konutla olan ilişkileri sürekli değişim göstermiştir. Kimileri barınakları konutların sahibiyken, kimileri bu barınaklarda hep kiracı durumunda kal-

modeli olan kooperatifler eliyle kapatılmaya çalışılıyor. Bu türlerinden biz daha çok sosyal güvenlik kurumları eliyle yapılan uygulamaları, kooperatifleri ve aralarındaki ilişkileri -özellikle konut kredilerini- incelemeye çalışacağız.

KONUT KREDİSİ UYGULAMASI: Sosyal güvenlik, çalışanların her türlü çalışma koşullarına karşı uzun ve kısa erimde doğabilecek risklere karşı kişi ya da aileleri güvence altına almaktadır. 1982 Anayasasının 60. maddesi de devlete bu hakın gerçekleştirilmesi için gerekli önlemleri alma görevini vermiştir. Bu amaçla ülkemizde SSK, BAĞ-KUR, Emekli Sandığı gibi kurumlar kurulmuştur. Bu kurumlar içinde en önemli yeri SSK (Sosyal Sigortalar Kurumu) almaktadır. Canlı (aktif) sigortalı sayısı 6 milyonu aşmış, üretilen toplam değer içindeki payı ise -tarım dahil- yüzde 30'lara ulaşmıştır. Aile ve çevreleri ile birlikte 20 milyonu aşan bir kesimi ilgilendirmektedir.

Kısaca, toplam nüfusunun yarısını oluşturan bu kesimin konut sorunu da başta

den güne katlanarak büyüdüğü görülecektir. Buradan da görüldüğü gibi, halkın konut ya da barınak gereksinimi büyük ölçekte yüksek kar amacıyla yapılan yapsatçılık ile kentleşme hızıyla orantılı olarak büyüyen gecekondulaşmayoluya, sağlıklı bir biçimde kapatılmaya çalışılmıştır.

BAĞ-KUR uygulamaları ise 1972 yılından sonra başlamıştır. Kurumun yapısal özelliği nedeniyle bu alandaki uygulamalar hem kredi miktarları, hem de yaygınlığı açısından çok daha cılız ve sınırlı kalmıştır. Sağlanan olanaklar da konut kredisi olarak değil, daha çok toplu işyeri kredisi olarak kullanılmıştır. Örneğin 1972 yılında 50 bin lira olarak başlayan krediler, 1980 yılında ancak 350 bin liraya yükseltilmiştir. Bu kredilerden de toplam 12695 BAĞ-KUR'lu yararlanabilmiştir. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, bu kredilerin konut üretiminde kullanıldığı tartışılabilir, kullanıldığı varsayılabilir bile miktar ve oran olarak hiçbir arayaya 'merhem olmadıkları' açıktır.

SSK ve BAĞ-KUR'un dışında, Banka ve Sigorta şirketlerinde çalışanların primleriyle oluşan Sosyal Sigorta Sandıkları ile Ordu Yardımlaşma Kurumunun (OYAK) konut kredilerinden söz edebiliriz. Sosyal Sigorta Sandıklarınca verilen konut kredisi biçiminde de uygulamaya konmuştur. OYAK kredisi ise 1963 yılında uygulanmaya başlanmıştır. Bunun da kredi miktarı 1986 yılında 1.800.000 liraya çıkarılmıştır. Bu kredilerden de toplam 38.180 ordu mensubu konut sahibi olmuştur. Bu uygulamaları da, verilen kredi miktarı ve sayısı açısından başarılı saymaya olanak yoktur.

Yeniden en yaygın olan SSK kredilerinin dönelim. Aşağıda verdiğimiz tabloda, yıllara göre verilen kredilerin miktarlarını ve maliyetteki oranlarını inceleyelim.

YILI	SSK KREDİLERİNİN MİKTARI (TL)	MALİYETE ORANI (%)
1962	40.000	20
9.8.1966	50.000	85
16.4.1970	60.000	85
13.4.1973	75.000	70
22.4.1975	100.000	70
2.9.1976	150.000	60
7.12.1977	250.000	50
12.8.1979	450.000	40
22.3.1980	600.000	30
7.10.1983	900.000	20

Bir tarafta son derece lüks yapılar, diğer yanda gecekondular olarak betimlediğimiz konutları Amerika Birleşik Devletlerinde bile içiçe görmek bizleri şaşırtmıyor. Bugün Türkiye'de yenilenmesi gerekenler dışında yılda konut açığı 300 bine ulaşmaktadır. Demek ki, konut yenilenmesi ve açığının kapatılması açısından verilen bu rakamlar devede kulak kalmaktadır.

15014'ü T. Emlak Kredi Bankası aracılığıyla olmak üzere Bankalar kanalıyla sağladığı toplam konut kredisi sayısı 17200'dür. Bu uygulamadan sonra kooperatif-konut kredisi ve yüklenici üçlüsü biçiminde tanımlanabilecek yeni bir yonteme başvurulmuştur. Bunun sonucunda da 4511 kooperatif ve 233157 sigortalıya konut kredisi kullanılmıştır. Kurumun kendisi tarafından yapılan ya da yaptırılan konut sayısı ise toplam 10501 adetle sınırlı kalmıştır.

Yukarıda verdiğimiz rakamlar bizleri yanıltmamalı. Çünkü bugün Türkiye'de yenilenmesi gerekenlerin dışında yılda konut açığı 300 bine ulaşmaktadır. Demek ki, konut yenilenmesi ve açığının kapatılması açısından verilen bu rakamlar devede kulak kalmaktadır. Hızlı nüfus artışıyla birlikte, diğer kesimlerden bu uygulamanın bile yapılmaması gözönüne alınırsa, konut açığının gün-

yıllara varana değin bir bütün olarak konut sorununa ciddi yaklaşılmasını, kalıcı çözümler getirilmemesi. Toplam maliyetinin yüzde 20'lerine varan göstermelik kredi olanaklarıyla konut özlemi içinde bulunan insanlar avutulmaya çalışılmıştır. Başka bir deyişle, başta dar gelirli yurttaşlar olmak üzere herkes başının çaresine bakmaya zorlanmıştır.

Toplam kredi miktarları giderek azalsa bile, SSK konut kredisinden yararlanmak üzere 4511, BAĞ-KUR kredisinden yararlanmak üzere 244 kooperatif kurulmuştur. Bu gelişme ve çabalar, bize, devletin konut sorununun çözümünde kesin söz sahibi olmasının ve buna göre politikalar üretmesinin gerekliliği gösteriyor. Bu politikalar neler olmalıdır? Birincisi, konut üretiminde en büyük sorun olan arsa konusu spekülasyonun eline bırakılmadan devletçe çözülmelidir. Böylece arsa maliyetinin konut maliyeti üzerindeki büyük yükü keskinlikle alınmalıdır. İkincisi, inşaat sektöründeki bilimsel ve teknolojik gelişmeler izlenerek bunların toplu konut alanına ak-

tarılması sağlanmalıdır. Bu aktarmayı sağlarken gerekli altyapı hizmetleri, kredi olanakları yeniden düzenlenmelidir. Uygulama aşamasında ise sıkı bir devlet denetimi işletilerek, müteahhirlere çürük çarık yapıtı konutlara giren insanlara ayrıca bir onarım ve değişiklik yükü getirilmemelidir. Ayrıca toplu konutların inşasının tamamlanmasına belirli bir zaman sınırı getirilmeli, konut maliyetinin girecek artan enflasyon baskılarından etkilenmemesine özen gösterilmelidir. Yine bunlara koşut olarak ekonomik ve sosyal çevre, kentleşme ve sağlık

benimsetilmelidir. Konut sorunu dün olduğu gibi bugün de sosyal bir yarardır. Bu yararı sağlanabilmesi, öncelikle konuya ciddi ve bilimsel yaklaşımla olur. Değilse, konut açığını kapatcağız diye fonlar kurup, ulüfe dağıtır gibi kredi dağıtmakla -kaldı ki o kredilerin ne boyutta olduğunu yukarıdaki tabloda gördük- konut sorunu çözülmez. Olsa olsa devletin ve halkın paralarıyla müteahhirlere yeni inşaat alanları açılır. Özellikle bu konuda son yıllarda yapılan yasal düzenlemeler ve uygulamalara değinmek isterdik. Başlıbaşına bir inceleme ve

1983'lü yıllara varana değin bir bütün olarak konut sorununa ciddi yaklaşılmasını, kalıcı çözümler getirilmemesi. Toplam maliyetinin yüzde 20'lerine varan göstermelik kredi olanaklarıyla konut özlemi içinde bulunan insanlar avutulmaya çalışılmıştır. Başka bir deyişle, başta dar gelirli yurttaşlar olmak üzere herkes başının çaresine bakmaya zorlanmıştır.

yönünden optimum çözümlerin bulunması için ciddi çabalar gösterilmelidir.

Bunları yaparken, sağlıklı yöntemler ve merkezi kurumsallaşmalar dışında, bir bakıma yanarda, yozlaştırılmamış ve amacından sapılmamış sivil toplumsal katılmacılığı özendircek önlemler alınmalıdır. Demokratik katılmacılık bir biçim ya da süs ögesi olarak değil, konut üretiminde vazgeçilmez yaratıcı bir ilke olarak

araştırma çalışması olacak bu konuya başka bir yazımızda değineceğiz.

(Devam edecek)

Kaynakça:
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Tebliğleri

İŞ ARAYANLAR

* Eysel ve endüstriyel arıtma tesisi dizaynı ve her tür kanalizasyon projeleri yapılır.
Tel: 345 09 84
:338 73 69

* Statik ve betonarme projeleriniz özenle çizilir.
Hesaplarınız yapılır.
Tel: 345 09 84
:338 73 69

* İTÜ Mimarlık öğrencisiyim.
Part-time çalışmak istiyorum (Çizim ve Maket)
FUSUN GENÇOĞLU
Tel: 583 58 84

* İTÜ Şehir ve Bölge Planlama 3. sınıf öğrencisiyim. Part-time çalışmak istiyorum. (Çizim ve Maket)
ÖZLEM GENÇOĞLU
GÜLHAN GENÇSOY
NİLGÜN ÖZER
Tel: 583 58 84

* Komple mimari projeleriniz en uygun şartlarda kısa sürede çizilir.
Müracaatı Tel: 525 55 31 Yüksel ATALAR (Akşam saat 19.00'dan sonra)

* Halı, Duvarkağıdı, Yağlı boya vs. tadilat işleriniz ile Anahtar teslimi dekorasyon itina ile yapılır. Osman TÜLEK Tel: 337 39 54

* Rafet GÖKLER
Yalı ve yazıklaştırmayı peyzaj planı çizilir. Temiz biçimde düzenlenir. Tel: 168 37 75- ETİLER

ELEMEN ARAYANLAR

* TEKNOGEN Firması
Öğrenci veya mezun mimarlar arıyor.
Tel: Mecidiyeköy 173 16 78
173 33 52/53

* Recep TOPALOĞLU
Beklemeli veya mezun mimar arıyor.
Tel: Kartal Maltepe 352 53 51
* Sıngu SADIK
Elemen arıyor. Öğrenci olabilir (Son sınıf)
Eve çizim verilebilir.
Tel: 360 61 46

* 2 Bayan mimar arıyor. (Yeni mezun olabilir.)
Tel: 339 08 06 ÖZTEŞ İNŞAAT.

* Kadıköy'deki bir planlama bürosunda tam gün çalışacak mimar veya şehir planlayıcısı arıyor.
Tel: 337 52 82

* Mimar arıyorum (Veya son sınıf talebesi)
Tahsin ALPAR Tel: 572 61 97
Bakırköy civarı tercih ediliyor.

* KONKUR LTD. ŞTİ.
Yeni mezun veya 1-2 yıl tecrübeli
Bakırköy civarında oturan tercihan Bayan 2 mimar arıyor.

Müracaat: Mimar Mehmet Bey
Tel: 583 82 00
561 32 17

* Son sınıftan beklemeli veya yeni mezun ER-KEK mimar arıyorum.
Celalettin AYRANCI Tel: 141 23 84

* Kadıköy yakasında oturan part-time (veya full-time) çalışabilecek öğrenci veya yeni mezun eleman arıyorum. İşyeri Bostancı'da Tel: 369 30 90 (Akşamları saat 19.00'dan sonra)

* Mesul TANYEL
Proje ve Betonarme için Tecrübeli eleman arıyor.
Tel: 582 36 96

OKUYUCU MEKTUPLARI

Ölçünün Okuru ve Yazarı

Mühendis ve mimarların ortak bir ses edinemeleri az sayıdaki uzmanın görüşünü geniş kitlelerin okuyup desteklemesi biçiminde kalmamalıdır. Oda üyelerinin görüş üretilmesine etkin biçimde katılmaları gerekir.

Ölçünün öncelikli okurları belirli meslekten kişilerdir. Ölçünün okurları ölçüde yer alan konularda edigin birer izleyici konumunda değillerdir. Bu nedenle sıradan bir gazetecinin okuyucu ilişkisi ölçü örneğinde olamaz. Ölçü'nün konuları da mesleğin ve meslek alanının sorunlarıdır. Hemen her konu mesleğin bağlamını taşımak durumundadır.

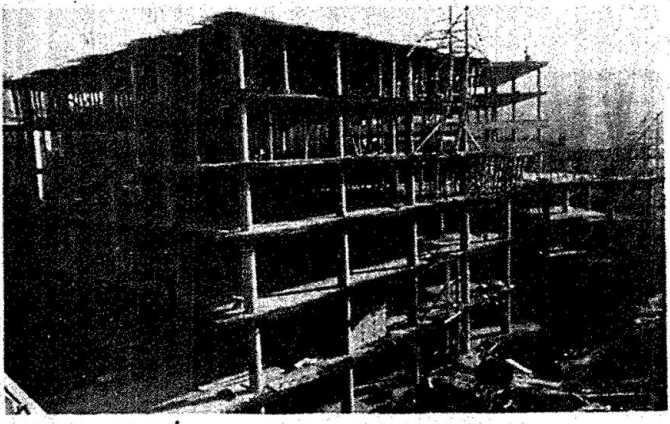
Ölçü yalnızca okurlarına bilgi aktarmakla kalmaz, aynı zamanda onların görüşlerini kamuoyuna aktarmakla yükümlüdür. Ölçünün özellikle meslek alanımıza giren öte yandan da tüm toplumun yaşamsal önemdeki sorunlarına da bütün mühendis ve mimarların sesi olarak görüş getirmesi için buna uygun bir gazete hazırlama düzeni olmalıdır. Gazetinin üretimi yeni katılımların geliştirilerek, gittikçe artan sayıda okurların katkısıyla gerçekleştirilmelidir.

Elbette, herşeye sıfırdan başlayor değiliz. Kendi alanımızda çok önemli bilgi birikimimiz, deneyimimiz ve üretme yeteneğimiz var. Fakat bunlar, ancak gazetesinin getirdiği canlılıkla düzenli bir üretime dönüşebilir. Geçmişte geliştirilmiş yaklaşımlar, çizimimiz çerçevesinde bugünün anlamının önkoşullarını oluşturuyor. Bugün ise yeni sorunlarıyla ve eski sorunların yeni boyutları ve yeni karmaşık bütünlüğü ile dünden başkadır. Somutla anlamak, günceli yakalama ve geleceği öngörmek çok daha geniş bir katılım ve çabayı gerektiriyor.

Daha ileri mesleki haklar elde etmek için, alanımıza giren konularda önerilerimizin destek bulabilmesi için, istemlerimizin tüm mimar mühendis kitlelerinin gücünü taşıması gerekir. Bu nedenle olabildiğince geniş okur kitlesi görüş üretilmesine katılmalıdır. Görüş üretimi yalnızca uzmanların etkinliği sayılmamalıdır. Söz konusu olan bizim mesleğimizdir. Meslek alanımızda çok sahibi olmayı gerçekten istiyorsak, iyi düşünülmüş bir görüş üretimi düzenine geçmemiz gerekir.

Sinanpaşa Camii Avlusuna Tecavüz Eden
Çağdışı İnşaat Durdurulmalıdır

Dalan Formülü Beşiktaş Meydanında

Mehmet YILDIZ Mimar

varı arasındaki parseller kütüphane sahası olarak kamu yararına tahsislidir. Caminin yanında, vakıflara ait arsadaki kahvehane ve pastane ise yapılan çarşının önünü kapatmaktadır. Kütüphane sahası sorun olmaz. Kaldırılır. Nasıl olsa Belediye ve Meclis çoğunluğu onlarıdır. Ancak kaçak kahvehane ve pastane sahibi aynı partinin ilçe başkanıdır. Çözümler aranır. Üst üste toplantılar yapılır. Bir daha bir daha. Sonunda her sorunda olduğu gibi, bu sorunu da Sayın Dalan çözer.

Söylentiye göre Dalan formülü şudur: Belediye, il yöneticisinin inşaatını büyütecek, il yöneticisi de arsayı ilçe başkanından kat karşılığı almış gibi çarşıdan ona yer verecektir. Bu iddia doğru mudur bilinmez ama, doğru olan; çarşı inşaatı ile Barbaros Bulvarı arasındaki kütüphanenin plandan kaldırılması ile il yöneticisinin inşaatının plan tadili ile iki kat büyütülmüş olmasıdır.

Ruhsatına aykırı büyütilen bina, meclis gündemine getirilmiş, durdurulması istenmiş, inşaat durmamış, daha da hızlanmış. Arkasından Beşiktaş Belediye Başkanı meclise bir plan tadili sunmuştur. Mevcut yarı iki blok birleştirilerek büyütülmüş, devasa bir kütle Sinanpaşa Camii'ne kadar kademeli olarak yaklaştırılmış, eski planda meydan ve yeşil olan kısımlar, tamamen inşaat sahasına alınmıştır. Bu son aşamada belediye meclisi karışır. Bir grup üye "modern kent, çağ-

daş şehir merkezi, bilimsel planlama" gibi yaklaşımların çoğunluğu etkilemediğini bilerek "Hani siz müslümanız, hani tarihi ve dini değerlere saygılı idiniz. Bu meclis Beşiktaş'a ve Sinanpaşa Camii'ne bu kötülüğü yapmamalıdır" sayıyla çoğunluk grubundan bir kaç oyu da sağlayarak plan teklifine (...bina camiiye 40 mt. uzaklıktan başlamalı ve kademeli olarak yükselmeli) notunu koydurur.

20 Kasım 1986 gün ve 77 sayılı meclis toplantısında yapılan bir değişiklik yöneticileri sinirlendirir. "Fazla sevinmeyin. Biz bunu Dalan'la kararlaştırdık. Büyük Şehir meclisinde bizim teklifimiz kabul edilecektir." şeklinde gözdağılarına neden olur.

Ve 13 Şubat 1987 tarihli İstanbul Büyükşehir Meclisi imar komisyonunun görüşü doğrultusunda, Beşiktaş Belediye başkanlığının teklifi kabul edilerek, camiiye kadar yaklaştırılan plan yasalaşır. Bu plan notuna göre binaya kot alınacak nokta Sinanpaşa Camii'nin avlusudur. Bu planla mevcut inşaat 8.450 m² büyütülmüş, 23.250 m²'ye çıkarılmıştır. Bu farkın bugünkü değeri en düşük tahminle 25 milyardır. Böyle bir vurgun için Sinanpaşa Camii etrafındaki Beşiktaş meydanı katledilir. Bu gün kent merkezlerinde geniş alanlara ihtiyaç varken, bir taraftan yeşil alanlar açıyorum diyor övünürken cami avlusunu peşkeş çekmek Sayın Dalan'a, Sayın Kola'ya yakışır mı?.. Burasının inşaat alanı olması ve beş kata izin verilmesi ile yandaki mevcut yapılar da ilave kat is-

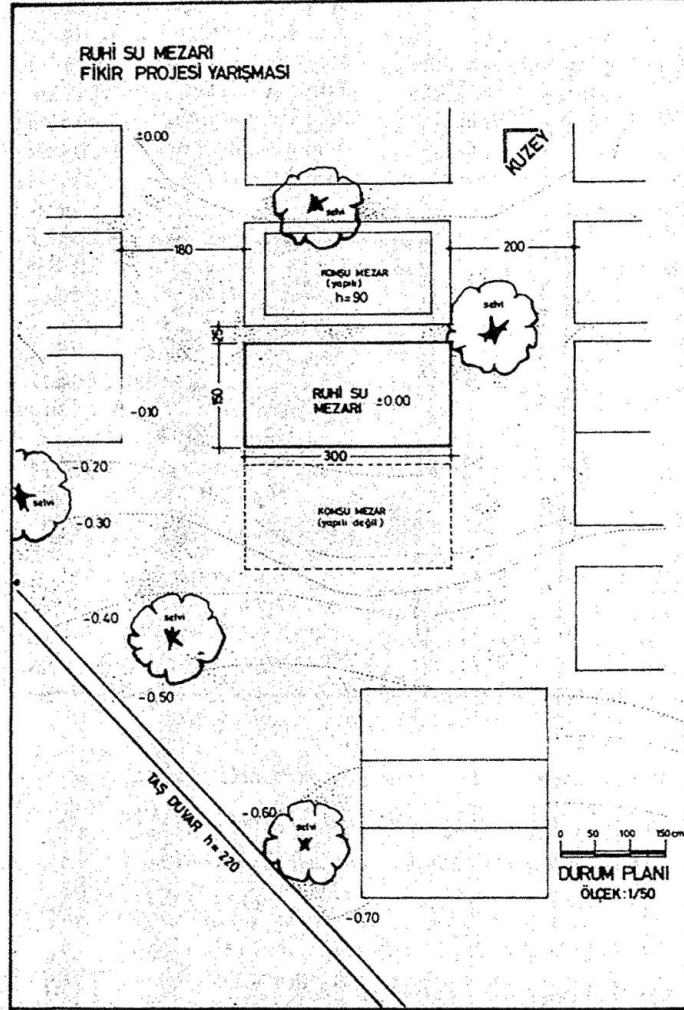
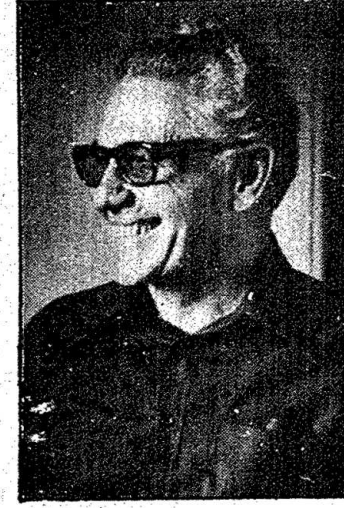
Devamı 7 sf

Ruhi Su Mezari Fikir Projesi Yarışması

20

Eylül 1985 tarihinde ölen Halk Sanatçısı Ruhi Su'nun mezarının yapılması hazırlıkları, sanatçının ailesinin girişimleriyle başlatıldı. Bu amaçla Mimarlar Odası İstanbul Şubesi tüm sanat dallarından şairlerin, yazarların, heykeltıraşların, mimarların, müzisyenlerin, işçilerin, gençlerin ve sanatçıyı seven herkesin katılabileceği bir FİKİR PROJESİ YARIŞMASI açtı. Yarışmada; projenin ana fikrini Ruhi SU'nun yalın, içten, ağırbaşlı, geleceğe dönük ve müca-

Devamı 6. sf

MİMARCA "Tarla" Başını Al Maaşını

Raşit GÖKÇELİ Şehir Planlamacısı

Ülkemizde bazı kurumlar vardır, hikmetlerinden sual olunmaz. Bunların üyeleri "uzmandır". Konularının en büyük otoriteleridir. Lakin büyüklük ve uzmanlık bolca varolmasına karşın bu kurumlar kendilerinden beklenen en basit aydınlatmaları bile kamuoyundan esirgerler. Mum dibine ilişkin net yargılar bir türlü çıkmaz bu yüksek kat-taki zevattan.

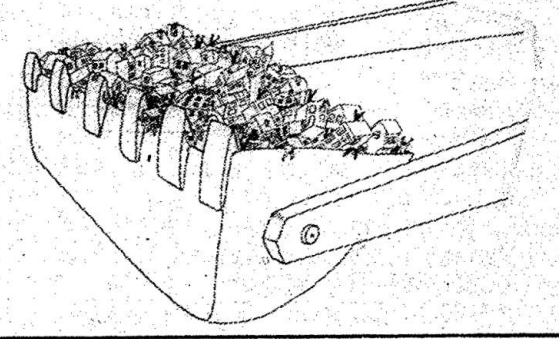
Tarlabası yıkımları dolayısıyla Yüksek Anıtlar Kurulu'nun yeni adıyla Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulu, durumu üyeleri bizi başışınlar- bize bu tip kuruluşları hatırlattı. Yüksek Anıtlar Kurul'na kamuoyunun yansıtıldığı soru aslında basitti: İdarenin İmar hamleleri neticesinde yıkıma uğrayacak bir bölgede tescilli yapılar mevcut muydu? Bunlar korunmalı mıydı? Veya yeni bir plan yapılarak kısmen mi korunmalıydı? Yoksa tarihi değer taşımadığı için söz konusu yapılar kaderlerine mi terk edilmeliydi?

Anıtlar Yüksek Kurulu önce 147 ve buna ilâveten 33 yapının durumunun tescilli statüye girdiği konusunda idareyi uyardı ve söz konusu yapıların akıbetlerinin genel bir plan içerisinde belirlenmesi gerektiğini bildirdi.

Kısa bir süre sonra ise aynı kurul tescilli kaldırmaya karar verdi. Yüksek Anıtlar Kurulunun sekreterliğinin olmadığı, az sayıda insana çok yük bindiği, fiilen önüne gelen dosyaların çokluğu dolayısıyla iş yapamaz hale geldiği bilinmektedir. Ancak Kamunun hizmet beklediği bir organın olumsuz şartlara karşın görevini yapması ya da imkansızlık, gerçekten organın kapasitesini aşmışsa istifa müessesinin aklına gelmesi doğru tutumdur. Aksi kamu idaresinin yozlaşmasıdır, kamuoyunun bilim adamlarına teknik adamlara güvenin kaybolmasıdır.

Son günlerde yaşadığımız bir olumlu örnek, radyasyon konusunda ODTÜ uzmanlarının kendi doğru bildikleri konuda Atom Enerjisiyle onurlu bir tartışmaya girmeleri, bilim adına verdikleri sonucu, günlük uzlaşma politikalarına feda etmemeleri oluşturmaktadır. ODTÜ uzmanları kendi bilimsel onurlarını en yüksek tutmuşlar "Salla Başını/Al maaşını" dememişlerdir.

Darısı, ülkemizdeki tüm yüksek kurulların başına...

Korumada En Önemli Savunma Hattı Halkın Bilincidir

İtalyan Prof. Attilio Petruccioli Tarlabası Olayını Değerlendirdi

Roma Üniversitesi Profesörlerinden Prof. Attilio Petruccioli, İstanbul'da gelecek Tarlabası'nda incelemede bulundu. Beyoğlu Turizm Geliştirme Kooperatifini ziyaret eden Petruccioli Tarlabası'ndaki yıkım olaylarını değerlendirerek "Yıkım Mussolini döneminin özeli-

ğidir. İtalya'da bu tür tehditler artık son bulmuştur. Bugün tarihi merkezlerin korunması ve eskinin geçmişin şahidi olması nedeniyle artık yıkım yapılmıyor" dedi. Prof. Attilio Petruccioli, yıkım olaylarıyla ilgili olarak şunları söyledi: "Yıkım olayları artık çok geri-

de kalmıştır. Şehrin karnını yararak böyle bir uygulamaya gittiğinizde trafik sorununu çözecek derken, daha fazla kargaşa yaratılmasına neden olursunuz. Otoyol kavramına karşı değilim. Ama otoyol ile tarihin dengelenmesi gerekir. Şehir dokusunu zedelemeyecek şekilde planlama yapılmalı. Örneğin Roma'da merkezden geçen trafiğin yüzde ellisi merkezle ilgili olmayan trafiktir. Ama biz bu nedenle hiçbir zaman şehirden yarakar yol açmayı düşünmedik. Yer altında da ancak 40 metrenin altında kazılar yapılabiliyoruz. Çünkü bu derinlikteki tarihi yapıları bile korumak zorunda-

Devamı 7 sf

Kentlerin Yenilenmesi ve Tarihsel Mirasın Korunması

ICOMOS Tarihi Kentler Uluslararası Komitesi Başkanı Dr. Andras Roman'ın, Uluslararası Yeni Kentler Birliği (INTA) tarafından düzenlenen seminerde sunduğu bildirinin özeti.

çılıklarını güçlendirmesi, eşde- tur. Toplumun katılımı, bugün yünden yardımcı olması çok tarihi anıtların korunmasında ve önemli olabilir ki, gerçekten kent planlamada belirleyici bir çok önemlidir. Benim gibi bir etmen olmuştur. Macaristan'da anıt korumacı için ise, kimliğini bunu, kenti korumaya yönelik bulmuş bir kişinin kentiyle olan akımların genişlemesinde ve ilişkisinin nitel açıdan farklı ol- "Bir ağaç, bir tarihi anıt" akı- ması çok daha önemlidir. Bu kişi mında görebiliyoruz.

daha önce yalnızca bir oturan, iken, artık, kenti için kaygılan- Ancak, kentin de, halkın da her zaman bir kimliği olmalıdır. Günümüzde yalnızca halkın değil, yerleşimlerin de kültürel- layan ve birileri için eski bir evi alacağı etmeye kalkıştığında pro- testo eden bir yurtsever olmuştur-

Devamı 6. sf

Tarlabasında İki Yıkım Günü

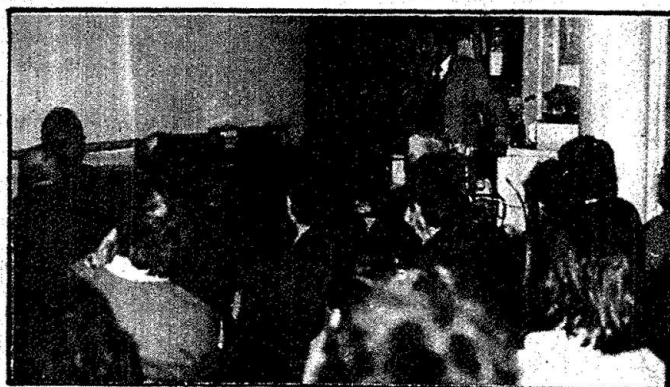
Tarlabası'nda iki gün boyunca esen yıkım fırtınası, sonunda bir can aldı. 11 ve 12 Şubat 1987 günleri yıkım ekibi, çevre sakinlerinin haklı direnişi ile karşılaşmışlardı. Yıkım ruhsatı, yetki belgesi ve kimlik göstermeye ekip şefi Fevzi Aydın, çevre sakinlerinin, yüksek kurulun koruma kararını havalarda sallayarak direnmelerine karşı, sinirli hareketlerle gerilimi arttırmış, sonunda olay yerine gelen polislin müdahalesi ile topluluk dağıtılmış, 91 no'lu yapı yıkılarak, halen kaldırılmayan enkaz caddeye terk edilmiştir. Daha sonraki günlerde, aralıklı olarak sürdürülen yasalara aykırı yıkım, ne yazık ki yıkım ekibi şefi Fevzi Aydın'ın, enkaz altında kalarak ölümüne neden oldu. Tarlabası'llar, şimdi Cumhurbaşkanına mektup yazarak, Turizm Bankasının hazırladığı "Beyoğlu-Galata Turizm Projesinin" uygulanmasını istiyorlar.

n Haberler... Odadan Haberler... Odadan Haberler... Odadan Haberler... Odadan Haberler... Odadan Haberler... Odadan Haber

Mimari Söyeşi "YAŞAYAN MUĞLA"

Konuşmacı olarak Y. Mimar Oktay EKİNCİ'nin yer aldığı, Muğla Kentel Sit Alanı ve koruma çabalarını konu alan saydam gösterili "Yaşayan Muğla" toplantısı 2 Nisan 1987 Perşembe Saat 18.00 de Mimarlar Odası İstanbul Şubesi'nde yapıldı. Büyük ilgi gören toplantıda, EKİNCİ koruma doğrultusunda halkın katılımı konusunda ilginç

örneklemeler yaparak, yönetmelik ve klîşe imar durumlarının zaman zaman engelleyiciliğini ve kulanıcıların kolektif kararları ile geçmişten gelen dayanışma alışkanlığı ile kent dokusunu nasıl olumlu ve yaratıcı bir yatırımla biçimlendirdiklerini dile getirdi. Mevzuat zorlamalarının sematik planlamanın, her zaman gerçeğe uymadığını masa başında planlamanın yetersiz olduğunu ve var olan durumu yerinde gözlemleyerek doğruları yakalamak gerektiğini dile getirdi

MİMARİ SÖYLEŞİ

Dr. CENGİZ ERUZUN

8 Mayıs Cuma günü saat 18.30'da Şubemiz salonunda Y. Mimar Dr. Cengiz ERUZUN, Karadeniz mimarisi ile ilgili olarak saydam gösterili bir söyleşide bulunacak. Uzun yıllar Karadeniz mimarisi ile ilgili araştırmalar yapan Cengiz ERUZUN'un, çalışmalarını kitap yapma aşamasına getirdiğini de öğrenmiş bulunuyoruz.

YAYINLAR

Kent-Koop Mimarlar ve Mühendisler "Hizmet içi Teknik Eğitim Semineri" notlarını kitap haline getirip yayınlamıştır. Kent-Koop tarafından "Yeni Bir Kentel Toplum Yapısı ve Yeni Bir Kentel Düzen İçin Çağrı" adıyla yayınlanan kitapta Türkiye Konut ve Yerleşme istatistiklerinin incelenmesine yer verildi.

YARIŞMALAR KARİKATÜR YARIŞMASI

Muğla Belediyesi tarafından "Mitoloji ve Günümüz Dünyası" konulu karikatür yarışması açılmıştır. Yarışma amatör ve profesyonel bütün karikatür sanatçılarına açıktır. Eserler daha önce ödül alınmış olması koşulu ile 25x35 (A4) boyutunda kaliteli kağıda çini mürekkeple siyah beyaz veya renkli olarak çizilecek ve her sanatçı yarışmaya üç karikatürle katılabilecektir. Yarışma tarihi 1. Ağustos, 1987 tarihinde sona erecektir.

MAKET YARIŞMASI

Türkiye Vakıflar Bankası TAO Genel Müdürlüğü ve ODTÜ Mimarlık Fakültesi işbirliği ile "Vakıf Eserleri Maket Yarışması" düzenlenmiştir.

YARIŞMALAR

Yarışma T.C. uyruklu mimarlara, şehir planlarına, endüstri tasarımcıları ve bu meslek gruplarının ekip başı olduğu herkeşe açıktır. Yarışmacılar birden fazla teklifle yarışmaya katılabilecekler. Yarışmacılar seçtikleri külliyeye ya da külliyelemin maketlerini 1/200 ölçeğinde mimari maket tekniğine uygun olarak yakın çevreyi de bir ölçüde ifade edecek biçimde yapacaklardır. Yarışma süresi üç ay olup, 20 Mayıs 1987'de sona erecektir.

SİNAN HAFTASI ÇEŞME TASARIMI YARIŞMASI

İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık Bölümü ile TMMOB Mimarlar Odası İzmir Şubesi mimarlık eğitimi gören

öğrenciler arasında sanatı ve tasarımı desteklemek ve yurdumuz mimarisine katkıda bulunmak amacı ile 1987 yılı içerisinde Sinan Haftası dolayısıyla yapacakları etkinlikler çerçevesinde kısıtlı bir tasarım yarışması açmıştır. Konunun "Çağdaş bir çeşme yapısının tasarlanması" olan yarışmada yer seçimi serbest. Çizimler 50x50 boyutta en çok iki pafta olarak yapılacak. Teklifler üzerinde beş rakamlı rumuz bulunan kimlik zarfı ile birlikte 30. Mart 1987 Pazartesi saat 17.00'ye kadar TMMOB Mimarlar Odası İzmir Şubesine teslim edilecektir.

YASA VE YÖNETME LİKLER

Resmî Gazete'nin 31 Aralık 1986 tarih ve 19328 sayılı nüshasında Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulu'na tescil kaydı kaldırılan taşınmaz eserlerin listesi yayınlanmıştır. Resmî Gazete'nin 12 Şubat

1987 tarih ve 19370 sayılı nüshasında Toplu Konut Kanunu uygulama yönetmeliği ile hakedenlere verilecek faizsiz konut kredisi yönetmeliği açıklandı.

BEYOĞLU-TARLABAŞI BERLİN SERGİSİNDE

Kuruluşunun 700. Kuruluş Yıldönümü nedeniyle Berlin kenti zengin bir kutlama programına hazırlanıyor. F. Almanya'da Kreuzberg kent yenileme çalışmasını yürüten meslektaşlarımızın da dayanışması ile Şubemizce hazırlık çalışmalarına başladığımız, Tarlabası Koruma Planları Berlin'de açılacak sergilerde yer alacak.

Sergiye hazırlamak amacıyla rolöve çalışmaları yapılmış, eski doku içinde yer alan ancak uyum sağlamayan yapıların yerine dokuyu

tamamlayıcı ve bütünlük sağlayan yeni binalar planlanmış aynı zamanda, binalara yeni kullanımlar öngörülmüş, yenileme ve koruma temel alınmıştır. Aynı sergide Turing Otomobil Kurumu da yer alıyor.

Çağrı

Mimarlar Odası İstanbul Şubesi Başkanı Yücel GÜRSİN, İTÜ Taşkışla binasının, yapılması planlanan yeni düzenlemelerle beş yıldızlı oteller zincirinin bir halkasını oluşturacağına değinerek bu konuya duyarlılık gösterilmesini istedi. İleride basına, üniversite çevrelerine, Odalar ve meslek kuruluşlarına bir çağrı çıkartılarak gerekli uyarı ve girişimlerin de yapılacağını belirten GÜRSİN, konu, Ölü'nün önümüzdeki sayılarında tüm ayrıntılarıyla işlenecektir dedi.

VURGU

Ulaşım Ulaşılamayan: METRO

UĞUR KÖKDEN
İnşaat Y. Mühendisi

Takke düştü, kel göründü. Kar düşünce, İstanbul'un gerçek altyapı durumu ortaya çıktı. Yapay olarak yaratılmış "Dalan" efsanesi delinmiş oldu. Metro yerine boyalı kaldırım balonu!

Yeniden anımsayalım: Kar günlerinin tablosu neydi? Kentin yeraltı ulaşım sistemi yok, yerüstü felç (tamamen kullanılmaz durumda), eriyen kar suyunu alacak yağmur suyu boşaltım sistemi çoğunlukla yok, olan da yetersiz; özel arabaların trafiğe çıkması bir sorun, rastgele park ediş bir başka sorun; korsan minübüsler, çalışmayan taksiler. Asfaltlamada görülen eksiklik, gecikme. Kısaca, büyük kentin böyle bir kış saldırısı karşısında savunmasız ve örgütsüz olduğu bir kez daha kanıtlandı.

Kanıtlandı, diyoruz; çünkü yaşıyoruz. En etkili inandırma yöntemi de yaşamak değil midir?

"Böyle bir olay hoşgörüle karşılanmalı", diye düşünenler de var elbette. Ama, İstanbul için kar beklenmedik bir "baskın" değil ki? İstanbul, iklimsel olarak "kar kuşağı"nda yer alan bir kent. Geçmiş var, dolayısıyla geleceği var. Ancak gerçeklere gözler kapatılırsa, her yönetim yeniden tekerleği keşfetmeye kalkarsa, sonuç bu olur kuşkusuz.

Ülkemizde, yıllardır, iki büyük kent için, görünmeyen bir metro savaşı veriliyor. Modern çağların Yüz Yıl Savaşı. Üstelik, birçok girişim oldu. Adımlar atıldı. Ne var ki, kimi eksik kaldı; kime de, daha başında önlendi. Bu arada, yılların akışıyla nüfus arttı; yerleşim alanları genişledi. Gereksinim dımsıl boyutlara ulaştı. Doğal olarak, maliyet de kaç kez katlandı.

Tarih olarak son ciddi girişim, 1980 yılında önemli ilerlemeler kaydetmişti. İETT aracılığıyla metro için dikkate değer bir kaynak yaratılmış, belirli bir ölçekle ön anlaşmalar yapılmıştı. Ayrıca, daha önce hazırlanan bir yapılabirlik araştırmasının yenilenmesi, bu amaçla ilgili firmadan (bu bir devlet kuruluşuydu) uzmanların geliş tarihi saptanmıştı. Belediye'yle yeni bir anlaşma imzalanacaktı. Ancak, 12 Eylül'le tüm bu çalışmalar önce donduruldu, sonra durduruldu. Böyle bir girişim gerçekleşseydi, başlangıçta tek bir hat bile olsa, İstanbul yalnız bir metroya sahip olmakla kalmayacak, aynı zamanda bir Türk Metro Okulu doğmuş olacaktı.

Benzer biçimde, Ankara'da yapılan iki girişim de olumsuz sonuçlandı ve iki Belediye Başkanının mahkemeye verilmesine, duruşmaların on yıl sürmesine yol açtı. Birincide, Ekrem Barlas yönetimi 12 Mart Yönetiminin engellerini aşamamıştı; öbüründe, 9 Eylül'de temelleri atılan metro uygulaması 12 Eylül'de durduruldu. Sekiz yıl geçmesine karşın, bugün bile Ali Dinçer'in tazminat davası sürüyor.

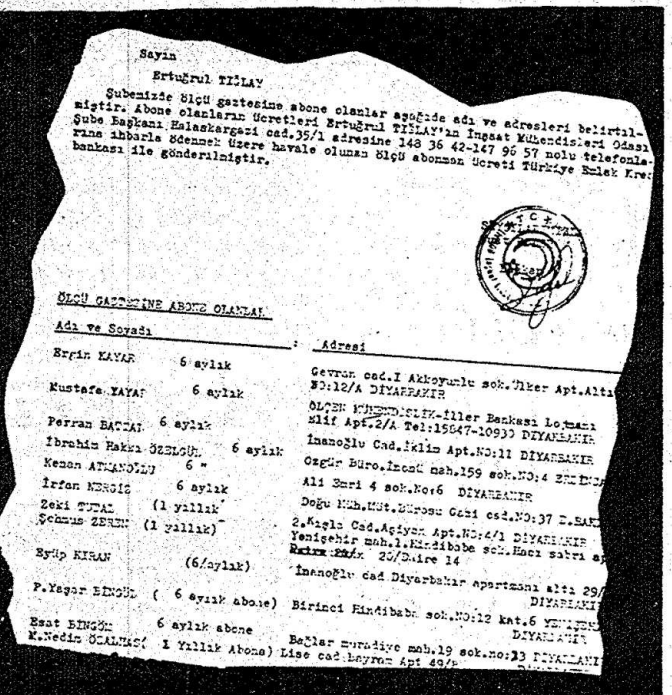
Oysa, dünyada, 1-2 milyonluk nüfus eşliğini aşmış her kentte metro çalışmaları yapılmaktadır. SSCB'de metrosu olan kent sayısı dokuzaya çıktı; ayrıca, bir o kadarının da proje çalışmaları sürüyor. Fransa'da Paris, Marsilya, Lyon ve Lille; F. Almanya'da Berlin, Münih ve Nürnberg, ayrıca İsviçre'de Stokholm, Çekoslovakya'da Prag, metro uygulamasına sahip kentler. Şu anda, tam gereksinim olmadığı halde, Sofya'da bile metro yapılıyor. Paris'te günlük yolcu trafiğinin %65'i, Moskova'da %42'si metroyla taşıyor.

Varolan koşullara göre karşılaştırma yapılırsa, "çağdaş Belediye" olmakla övünen Cumhuriyet'in İstanbul yöneticileri, 112. yaşına basıp çoktan "dalya" diyen Tünel'i 1870'lerde gerçekleştirmiş Osmanlı İmparatorluğu'na oranla çok daha geride yer alıyorlar. İstanbul, çünkü, dünya büyük kentleriyle aynı yıllarda bu küçük metroya kavuşmuştu.

Kaldı ki, ulaşım işlevinin yanı sıra, güvenli taşıma, sivil savunma gereksinimi (toplumsal doğal sığınak ağı), istasyonlarda düzenlenecek alışveriş merkezleri, trafik düzeni ve kazaların azaltılması gibi çok çeşitli yönlerden de metro ek hizmetler yapacaktır. Dolayısıyla, tercih nedenidir.

İMO'ca düzenlenen "İstanbul'un Sorunları" isimli panelde, İTÜ Ulaştırma Bölümü Başkanı Prof. Kemal Kutlu, "ulaşım sorununa köklü çözüm arıyorsa, metro sistemini gündeme almalıyız. Metronun yapımı pahalı, ancak ömrü uzundur" demişti. Gelecek yazımızda, metronun bir yatırım olarak finansmanı sorununa değineceğiz.

İMO Diyarbakır Şubesi Ölçü'ye Toplu Abone Oldu

İnşaat Mühendisleri Odası Diyarbakır Şubesi Ölçü gazetesine toplu abone oldu. Abone olan üyelerinin, abone bedellerini gazetemize gönderen şube yetkilileri, bir de mektup yazarak, gazetenin yayım yaşamına girmesinden duydukları hoşnutluğu dile getirdiler.

Bugüne değin ÖLÇÜ'nün çıkan t'ni sayıları İMO şube ve temsilcilerine ücretsiz posta-

lanmaktaydı. Ne ki, Diyarbakır Şubesinin bu anlamlı davranış, gazeteyi güçlendirmek açısından örnek bir davranış olarak nitelendirildi. Gazete Yazı Kurulu, bu örnek davranışın diğer Oda şube ve Temsilcilikleri tarafından da sürdürüleceği inancını belirterek, ÖLÇÜ'nün ileride bayiler olmak üzere daha yaygın bir dağıtımına girmesini öğütledi.

Yıkıntı Üzerinde Basın Toplantısı

Tarihi Sur Enkaz Altında Kaldı

-Belediye kendine ait bir işhanım yıkarken, tarihi Ceneviz Surunu da yerle bir etti.

İstanbul Belediyesi kendine ait olan bir işhanım yıkarken, yakınındaki Cenevizli-lerden kalma tarihi suru da yıktı. Anıtlar Yüksek Kurulu tarafından 1. derecede tarihi yapı olarak belirlenen Perşembe Pazarındaki tarihi surun yıkılması çet-tili çevrelerin tepkisine yol açtı.

Konuyla ilgili bir basın açıklaması yapan ve yine o gün bu- lundugu yıkıntının üstünde bir basın toplantısı yapan İMO İstanbul Şubesi Başkanı Ertuğrul TIGLAY ile Mimarlar Odası İstanbul Şubesi temsilcisi Ali Rüzgar, yasa dışı olan bu uygulamaya Odalarının duy-dukuları tepkiyi dile getirdiler.

Açıklamalarının bir bölümünde TIGLAY, yıkıma ilişkin şunları söyledi: "Belediyeye ait işhanı 5 Nisan 1987 pazar günü yıkılırken uygulanan yöntem de

ilgi çekicidir. Bina uygun bir biçimde kendi zeminine çöktürülmemiştir. Dış kolonları çürüterek çelik halatlarla çekmek suretiyle arkasındaki tarihi sur üzerine çöktürülmüştür. Böylece enkazın altındaki surun yıkımı kamuoyundan gizlenmiş ve tarihi duvarın farkedilmeden ortadan kaldırılması sağlanmıştır."

Gerek sur, gerekse çevresinde bulunan yapıların yıkım işlemleri sürerken, bu yıkımların durulmasına ilişkin mahkeme kararının yıkıntıdan arta kalan duvarlara asılı olduğu gözlenmekteydi. İstanbul 4. İdare Mahkemesi tarafından alınmış Yürütmenin Durdurulması Kararı, asılı bulunduğu duvarlarda sadece bir kağıt olarak anlam taşıyordu.

Ertuğrul Tığlay Yıkılan Surların Önünde

Yol Yok, Ulaşım Sağlıksız Ama Zam Çok

geçtiğimiz günlerde aldığı bir kararla otobüs biletlerine yeni-den zam yaptı. Yüzde 20 ile yüz-de 33 arasında yapılan zamlar, kentiçi ulaşımında çözümlenemeyen sorunlara bir de mali zor-luk getirerek kent halkını iyiden iyide bunaltı.

Belediye yetkilileri, yapılan zamlara karşın kentiçi ulaşı-şının hala ucuz olduğunu belirterek, ileride bu alanda yeni zamlar yapılabileceğinin de böylece müddesini (!) vermiş oldular. Oysa İstanbul'da son iki yıldır İETT taşıma ücret-leri bu zamlarla yüzde yüz artarken, ulaşım hizmetlerinde ciddi bir iyileşme ve gelişme kaydedilmedi. Tersine, zam oranı artarken, taşıt başına düşen taşıma kapasitesinde bir rahat-lama değil artma olduğu belirlendi.

İETT taşıma ücretleri, 1985 yılından günümüze değin iki yıl içinde gördüğü zamlarla şöyle bir tablo oluşturmaktadır.

YILLAR	Tam Bilet	Mavi Kart	Öğrenci Bileti	Mavi Kart
1 OCAK 1985	70 TL.	4500 TL.	40 TL.	2500 TL.
9 EYLÜL 1985	90 TL.	6000 TL.	50 TL.	4000 TL.
12 OCAK 1986	100 TL.	6600 TL.	60 TL.	4500 TL.
1986	120 TL.	7500 TL.	60 TL.	4500 TL.
1 NİSAN 1987	150 TL.	9000 TL.	80 TL.	5500 TL.

Tabloda da görüleceği gibi son iki yılda taşıma ücretle-ri iki kat artarak kalmamış, her yıla iki zam düşerek, İETT kendi alanında kurtulması güç bir rekoru kırma başarısı göstermiştir.

İnşaat Malzemelerinde Fiyat Artışı

Diri, canlı ve büyük bir potansiyel oluşturan bu sektör, her zaman olduğu gibi, yeni mevsi-mine yine bunalımla ve zam tedir-ginliği içinde giriyor. Ayrıca, böyle bir bunalım, kendisine bağlı yaklaşık 300 sanayi kuru-luşuna da doğrudan etkiliyor. Sonuç: malzeme fiyatlarındaki artış, çok yönlü karaborsa ve pa-halı ithalat gibi sorunlar. Bir de, bunlara ek olarak standart dışı üretim.

Sektöre yan ürün sağlayan başta çimento ve kütük demir-çünkü, üretim yetersiz- olmak üzere tuğladan kiremitte, fayans-tan lavaboya ve keresteden kum-çakıla kadar her malzemede fi-yat artışları var. Oysa, daha ge-çen ekim (1986) ayında kimi inşaat malzemelerine %13 ora-

nında zam yapılmıştı. Hükümet yetkililerinin inşaa-t malzemelerindeki fiyat artış oranını %27 olarak açıklaması-na rağmen, yaşanan piyasa, bu rakamların bir önceki yıla göre en az %50 arttığını gösteriyor. Dahası, önlem alınmazsa, kimi malzemelerde (özellikle çimento, düz demir, kereste, boya ve öte-ki kimyasallar) darlık ve sıkıntı-nın başgösterebileceği söylenmekte. Kaldı ki, sıfır tük-etim olan aylarda bile, piyasaya sunulan malda yetersizlik görü-lüyor. Bu da, daha çok, üretici firmaların piyasaya yeterli mik-tarda mal veremeyerek yapay sıkıntı yaratmasından kaynaklanıyor.

Konuyla somut yünden yak-laşıldığında, aşağıdaki tablo or-

Malzemenin cinsi	Birimi	1986	1987	Artış %
Çakıl	m ³	930	1152	24
Çimento	ton	26500	32500	23
Tuğla (13.5)	adet	47	60	27
Oluklu Kiremit	"	70	100	43
Meşe Kereste	m ³	330000	950000	188
Beyaz Mermer	m ²	9000	14000	55
Boya	kg	—	2350	65
Karo Fayans	adet	—	132	—

Timse Başkanı Sami SARI:

"Sektör 1986'ya karamsar başlamıştır"

Dünya İnşaat Dergisi olarak Mart sayımızda Türkiye İnşaat Mühendisleri Odası (İMO) Başkanı Sami SARI ile görüştük. Sani Sani sektöründe mühendislerin işlevini gerçek anlamı ile yerine getiren faktörlere değindik.

SARI: 1985'i enflasyonlu bir yıl olarak geride bıraktık. Enflasyonun 1985 yılı yatırımlarını olumsuz yönde etkilediği engellendiği bilinmektedir. 1985'te yatırımlara kısıtlama getirildi. Program ödeneklerine kısıtlama yapıldı, yatırım programı daraldı. İnşaat sektörü, 1986'ya karamsar başlamıştır.

İzmit Temsilciliğine Yetki

İzmit Belediye'sinden satın alınacak taşınmaz mal (arsa) için, Odamız Yönetim Kurulu tarafından arsanın mülkiyetinin satın alınması konusunda resmi işlemleri yürütmeye ve izlemeye, Tapu dairesindeki gerekli girişimleri gerçekleştirmeye İzmit Temsilcimiz Temel Çubukcu yetkilendirildi. Ayrıca, bu yetki belgesi, Ankara Valiliği'ne bağlı

Temel Çubukcu

Emniyet Müdürlüğü'nün 27 Mart tarihli onay yazısıyla birlikte İzmit Temsilciliğimize gönderilmiş bulunmaktadır.

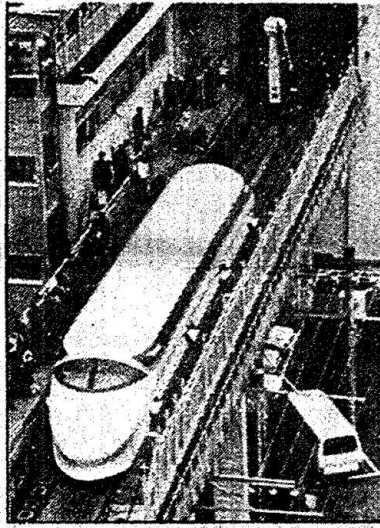
Belediye'yle yapılan anlaşma gereği, söz konusu arsanın 2,5 milyon TL tutan birinci taksidi yatırılmış; geri kalan bölümü taksitlere bağlanmıştır.

Saatte 420

kilometre

hız yapıyor

TOKYO, (AP)- Hızlı tren alanında isim yapan Japonlar, son olarak ülkenin Güneyindeki Miyazaki kentindeki demiryolu deney merkezinde yeni modelleri MULO2'li tanıttılar. Saatte 420 kilometre hız yapacak olan MULO2'de ayrıca yolcuların konforu için her koltuğun arkasında televizyon programlarını veya video kaset izleyecek şekilde bir TV ekran yerleştirilmiş bulunmaktadır.

Mesleki Eğitim Semineri Yapıldı

İMO

İstanbul Şubesi Mesleki Eğitim Semineri şube lokalinde yapıldı. 16-24 Nisan tarihlerinde yapılan seminere çok sayıda kursiyer katıldı. Semineri, Şubenin Mesleki Eğitim Komisyonu üyelerinden İnşaat Mühendisi Mustafa ALTINELLER Hakkı ÇELEBİ ile Serdar KUBILAY verdiler.

Öğrenci kesiminden de geniş bir izleyicinin katıldığı seminere Betonarme proje Düzenleme ilkeleri, betonarme yapı elemanlarında boyut seçimi, betonarme hesap ve konstrüktif esasları, şartnameler konuları işlendi. Ayrıca Şartnameler ve taşıyıcı sistem seçiminde dikkat edilmesi gereken hususlar tartışmalı bir biçimde ele alındı.

İlgililerce oldukça verimli ve başarılı olduğu belirtilen bu ve benzeri seminerlerin, ileride yinelenacağı ve daha geniş bir üye tabanına seslenecek biçimde düzenleneceği vurgulandı.

Çorlu Temsilciliği Etkin Bir Çalışma İçinde

İMO

İstanbul Şubesi Çorlu Temsilciliğinin etkin bir çalış-ma içinde bulunduğu, belirtildi. Oda Sekreteri Uğur KÖKDEN'in verdiği bilgilerden öğrenildiği kadaryla, bu temsilcilik salt mesleki düzeyde değil, sosyal alanlarda da geniş kapsamlı etkinlikleriyle göze çarpmaktadır.

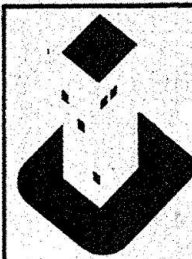
Bu ara gazetemizi de ziyaret eden Çorlu Temsilcisi Sayın Sezal ÖZADA, ÖLÇÜ'ye duydukları ilgiyi dile getirmiş ve gazete için geniş bir abone kampanyası başlattıklarını söylemiştir. Bugüne değin ÖLÇÜ'ye yaptıkları abone kartlarını da teslim eden ÖZADA, abone kampanyasını kendi dışındaki mühendis kesimlerinde de sürdürdüklerini belirtmiştir. Nitekim, getirilen abone kartları içinde İnşaat Mühendisleri dışında makina, elektrik, harita mühendisleri ile firma ve müteahhitlerin de geniş ölçekte yer tuttuğu dikkatleri çekmiştir.

Diyarbakır'da Ortak Mesleki Denetim Uygulaması Başladı

Diyarbakır Belediye Başkanlığı'yla İnşaat Mühendisleri Odası Diyarbakır Şubesi, Makina Mühendisleri Odası Bölge Temsilciliği arasında, proje denetimlerinin uygulanması amacıyla bir protokol imzaladı. Onyedimadden oluşan protokol, mart sonundan başlayarak yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

Belgeyi Diyarbakır Belediye Başkanı Nurettin Dilek ile Oda yetkilileri olarak, sırasıyla, Suat Ezber, Kuibettin Arzu ve Salih Güneşekin imzaladılar.

Böylece, projelerin Meslek Odaları tarafından İmar Planı'na, ilgili yönetmeliklere ve Odalar'ın belirlemiş olduğu esaslara göre denetlenmesiyle projelerin nitelikleri artırılabilecektir. Ayrıca, bu uygulama sonucunda projelerin standartlara uygunluğu da denetlenecek ve yeni "Hicret Apartmanı" olaylarına meydan verilmeye çalışılacaktır. Denetim sayesinde, piyasadaki haksız rekabet ve imzacılık da önlenmiş olacaktır.

PROJECİNİN GÖZÜYLE

"Betonarme Proje Nasıl Yapılır?"

SERDAR KUBILAY

İnş. Müh.

Mühendislik öğrencisine üniversite öğreniminin son yıllarına doğru, eş-dost ve akrabalarından istekler gelmeye başlar. Yapacakları inşaatın betonarme hesabının yapılması türünden, inşaat ne kadar demir ve çimento gideceği, kolon boyutlarının ne olacağı, bir kireşe ne kadar demir konacağı gibi sorular birbirini izler. Mühendis adayı gerçi betonarme, statik dersleri okumaktadır; ama, bunlar yalnızca derstir. Bilgiler uygulamaya dönük sistemli ve kullanılabılır halde değildir. Bir betonarme projeyi bir yapıyla yayılan bir süreçte yapıldığı halde, sistemde tuttukları yere göre betonarme taşıyıcı elemanları bile birbirleriyle ilişkisi içinde bir türölü kafasında canlandıramaz. Bir çok kavram, bilgi, yüzer-gezer biçimde ortaklıkta dolaşır durur; ama, bir betonarme proje yapabilecek güven oluşturmaz. Bu güven-sizlik okulu bittikten sonra da sürer gider. Bu kez iş daha ciddidir. Hem mühendis olup hem de hesap yapamamak kabul edilebilir bir şey değildir. Meslekteki bunca ayrışmaya, oluşan yepyeni uzmanlık kollarna karşın, bugün bile betonarme proje yapmak inşaat mühendisliğiyle özdeşleşmemektedir.

Okul bittikten sonra, hele bir de işsizlik nedeniyle bir ara verme olmuşsa, okulda edinilen bilgiler de zayıflamaya başlar; iyice kullanılmaz hale gelir. Yeniden bilgilenme bir zorunluluk haline gelir. Projecilik dışında bir iş bulunduğu anda da mühendis geleneksel beklentilerin etkisinde kalır. Gün-lünde her zaman betonarme projenin nasıl yapılacağını öğrenmek isteği vardır. Tanıdık bir büroya başvurmak, örnek bir proje üzerinde çalışmak, bu konuda yardım-cı yayınlardan bolca edinmek, tuttuğu yol-lardır.

Projecilik alanında çalışmaya başlayan-lar ie, bir çok güçlüklerle karşılaşılır. Proje-cilik alanında nitelik yönünden geniş bir yelpaze oluşturan bir farklılaşma vardır. Var-lığını sürdürmesi git git zorlaşan nitelikli proje-cilik geleceğiyle buluşulabilir, ne iyi bir rastlantı! Büyük olasılıkla, kendini denetle-yemeyen ve hızla kötleşen projecilik koşul-

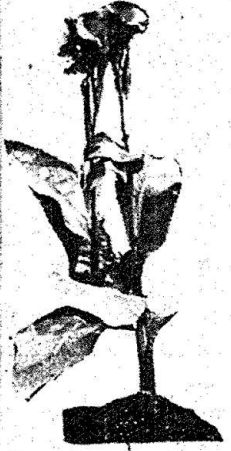
larına boyun eğilecektir. Bu kez okul bilgilerinden de geriye düşüş ve rekabetin getirdiği düşük ücret koşullarına bağlı ola-rak, niteliksiz projeciliğin yeni "bilgi"leri söz-konusudur. Ancak proje ve yapı üretiminin değişik bir yanı var. Bu üretim dalında geri dönüş, yanlış düzeltme olanağı yok demek kadar azdır. Yanlışlar bu alanda yaşamsal tehlikelere yol açabilir. Yazık ki bu türden yanlışlar bugünkü projecilik düzeninde azımsanmayacak boyutlardadır.

Mesleki denetimin olmadığı bir ortam-da "betonarme proje nasıl yapılır" sorusu-nun yanıtı giderek hep "daha kötü" olmaktadır. Bu yanıtı "iyi"leştirecek olan ön-lemler ise, ortak sorumluluk duygusuyla gerçekleştirilecek mesleki eğitimdir. Yok-sa bu soruya yanıt her projede veriliyor. Gö-rünüşte her binanın bir projesi var. Ancak bu soru okulu bir bitirmiş mühendis için de, uzun süredir ruhsat projeciliği yaparak bilgi yitimine uğramış projeci mühendis için de bu alandaki bilgilerimizi yenileyip, yan-lış alışkanlıkları terketmek yoluyla yapılır di-ye yanıtlamak gerekiyor. Yani, nitelikli projeciliği benimseyerek. Mühendisler bu düzeyde yenilenmeyi Odalarında somutla-nan sorumluluk duygusuyla sağlayabilirler.

Kuşkusuz Oda'da mühendislik temel bilgileri anlatılacak değildir. Konu sınırlıdır. "Betonarme proje nasıl yapılır?" Eğitimi anlatılacaktır, dinlemeye gelenler aynı for-masyona sahiptirler. Yalnızca çalışma ya-samları bir farklılaşma doğurmuştur. Sıfırdan başlanmayacaktır. Çok sınırlı sayı-labilecek bir alanda temel kavramlar üze-rinde bilgilerimiz' bir alanda yeniden düzenlenip, yeni bir sistemle birlikte kullanı-labilir bir duruma getirilecektir.

Mesleğimize sahip çıkabiliyoruz, onu haklarıyla uygulayabiliyoruz. Önce-likle bilginizi çağın gereklerine uygun ve toplum önünde başımız dik kılabilecek bi-çimde yenileyebiliyoruz. Odanın mesleki-çi eğitim etkinlikleri dizisinden "betonarme proje nasıl yapılır" semineri bu doğrultuda atılmış çok önemli adımdır.

Çiçekçilik

İnsan hayatında çiçeğin önemli bir yeri vardır. Mutlu günlerimizin simgesi olan çiçek, dostlarımıza hüznü ve zor günlerinde sunduğumuz şefkat, bağlılık ve sevgidir.

PROF. DR. NİZAMETTİN KOÇ
A. Ü. Ziraat Fak. Peyzaj
Mimarlığı Bölüm Başkanı

Selçuk ve Osmanlı tarihini incelediğimizde, lale'nin bir devre isim oluşu (Lale Devri), çiri ve seramik sanatında, edebiyatta, karanfil, gül ve benzeri bitkilerin ana motif oluşu, toplum hayatında çiçeğe verilen değeri ortaya koymaktadır.

Ülkemizde tarım hızla ilerlemektedir. Ancak, özlenen seviye ya da hedeflere ulaşamamıştır. Bunlardan biri de, Süs Bitkileri Üretimidir. Bunda, alt yapı ve işletme masraflarının yüksek oluşunun, teknik bilgi ve

eleman noksanlığının ve kredi imkanlarının yetersiz oluşunun rolü büyüktür. Oysa, süs bitkileri ile ilgili çoğu üretim dalında birim sahadan elde edilebilecek gelir, tarımın diğer pek çok kolundan oldukça yüksektir. Bu nedenle, süs bitkileri yetiştirici-

liği, üzerinde önemle durulması gereken bir konudur. Süs bitkileri; gerek oda ve salon gibi iç mekanların, gerekse bahçe ve park gibi yeşil ve açık alanların düzenlenmesinde fazla ca kullanılan bitkilerdir. Üretimleri ekonomik olduğu kadar,

sağlık ve estetik yönlerden de büyük önem taşımaktadır, bu tür bitkiler aile ve ülke ekonomisine katkılarının yanı sıra, giderek artan nüfus ve büyüyen kentler nedeniyle çağımız insanının doğaya ve doğal değerlere duyduğu özlemin kısmen de olsa giderilmesinde etkili olmaktadır. Çalışma saatleri sonrasında ve tatil günlerinde park, bahçe, meydan gibi açık ve yeşil alanların gördüğü büyük ilgi, bunun en belirgin delilidir.

Yeşil kitle ve alan olarak süs bitkilerinin:

Mekan düzenleme, Özel yaşamı çevreden ayırma, Çirkin görüntüleri maskeleyme, Kirli havayı filtreleme, Gürültüyü maskeleyme, Ulaşım düzenini sağlama, Erozyon kontrolü, İklimsel zararları önleme ve iklimi mutedilleştirme, Çevre canlılarını cezbetme ve koruma, Keskin mimari görüntü ya da çizimleri yumuşatma, Farklı elemanlar arasında bütünlük oluşturma, Plastik, kaligrafik (çizgisel) ve dekoratif etki sağlama... gibi sağlıkla ilgili, teknik, iklimsel, mimari ve estetik gibi pek çok farklı yararları vardır.

Süs bitkilerini 4 gruba ayırabiliriz:

Süs Ağaç ve Çalıları, Mevsimlik ve Çok Yıllık Bahçe Çiçekleri, Saksılı Çiçekler, Kesme Çiçekler.

Bunlardan süs ağaç ve çalıları, gövde, taç, boy, yaprak, çi-

çek ve meyva biçim ve renkleri yönünden çok değişik örnekleri bulunan bitkilerdir. Bazıları yaz kış yeşildir. Bazıları gösterişli taç yaprakları, bazıları yaprak biçim ve renkleri, diğer bir bölümü çiçek ve meyva renk etkilileri için ilgi görürler. Bitkisel düzenleme çalışmalarında gölge sağlama, duvar ya da pergolaları yeşillendirme, meyilli yüzeylerde, özellikle karayolu sevarlerinde stabilizasyon ve çit oluşturma gibi değişik amaçlar için kullanılırlar.

Bazılarında, kısa alanlardaki yol ağaçlama, su ve rüzgar erozyonu zararlarını önleme, soğuga hassas tarım kültürleri için rüzgar siperi oluşturma çalışmalarında yararlanılır.

Görüldeği gibi, süs ağaç ve çalıları diye adlandırılan bitkilerin sadece estetik değil, doğrudan ya da dolaylı ekonomik yönü vardır. Ayrıca, düzenli yeşil alanlar insan sağlığı, çevre sağlığı açısından büyük önem taşır.

Ülkemizde süs ağaç ve çalıları yetiştiriciliği, istenilen düzeye ulaşamamıştır. Çünkü, bu tür bitkilerin önemi son yıllarda anlaşılmaya başlamıştır. Halen, düzenleme çalışmalarını için gerekli süs ağaç ve çalıları çeşit ve sayısal yönden yeterli seviyede değildir. Planlamada yer verilen çeşitlerin çoğu bulunamamaktadır.

Devamı 7 sf

Ziraai Mücadele İlaçları ve Tehlikeleri

TMMOB ZİRAAT MÜH. ODASI İST. ŞUBESİ

A rtan nüfus ve bu nüfusun doyurulması bugünkü Dünya'nın karşılaştığı en büyük sorunlardan biridir. Her yıl Dünya nüfusu 75-80 milyon artarken gıda üretimindeki artış, artan nüfusun beslenmesini karşılayacak oranda olmamaktadır. Normal bir beslenmeyi sağlayabilmek için Dünya'da mevcut ve gelecekte de artarak devam edecek olan gıda açığının giderilmesi şarttır. Bu açığı kapatmak ve doğal kaynaklarla her yıl artan nüfusu besleyebilmek için birim sahada verimi ve kaliteyi maksimuma çıkartıp maliyeti de minimumda tutmak gerekmektedir. Bu da teknolojiye uygun üretimin yanında tarımsal ürünlerin hastalık ve zararlılardan kurtarılması suretiyle mümkün olmaktadır. Tarımsal ürünlerin hastalık ve zararlılardan kurtarılması amacıyla kullanılan bitki koruma ilaçlarının temel özelliği; ister bitki, ister hayvan olsun, onların hayatını bozup değiştirmekten ibarettir. Bitki ve hayvanların hayatını bozup değiştiren bu ilaçlar yüksek sınıfta hayvanlar veya diğer organizmalar üzerinde de etkilerde bulunup tehlikeler yaratmaktadır. Bitki koruma ilaçlarının gerekli faydayı sağlayabilmek için bu tehlikelerin bilinmesine ihtiyaç vardır.

Bitki Koruma İlaçlarının İnsanlara Etkisi:

Bitki koruma ilaçları; insanlar tarafından kullanıldıkları, ilaç mahsulleri tüketildiği için insanlara zararlı etkisi söz konusudur. Bilecek veya bilmeyerek (kazaen), imalat esnasında ve ilaç artığı ihtiva eden ürünlerin tüketimi esnasında ilaçlarla temas edilmektedir. İlaça temas eden kimselerde zehirlenme tehlikesi mutlak surette mevcuttur.

Bitki Koruma İlaçlarının İnsan Vücuduna Giriş Yolları:

Bitki koruma ilaçlarının insan vücuduna girişi üç yolla olmaktadır:

1. Ağız yolu ile,
2. Deri yolu ile,
3. Solunum yolu ile.

İlaçların kullanılışı sırasında ağız yolu ile alınarak zehirlenme şekli istisnai olmaktadır. Daha ziyade deri yolu ile ve ilacın buhar veya ince zerrelerinin solunumu sonucu vücuda giriş olur. Buna rağmen bu safhada ölüm çok az olmasına karşın rahatsızlıklar da sık sık görülmektedir. Açık havada yapılan ilaçlamalar kapalı yerlerdeki ilaçlamalara oranla daha az tehlikeli olmaktadır. İlaçların sulandırılarak toprağa tatbikleri solunum yolu ile olan zehirlenmeyi azaltmaktadır.

Bitki Koruma İlaçlarının İnsanları Zehirleme Şekli:

Bitki koruma ilaçları az veya çok derecede ve diğer organizmalara TOKSİK tesir yapar.

Toksites: Bir maddenin zarar meydana getirme kapasitesi olup doza bağlıdır.

Toksitesiyi başka bir deyişle; "Bir organizmaya bir veya birkaç seferde veya uzun zamanda ufak dozlar halinde verildiği zaman bir veya bir çok enfeksiyonlarda tesirler yaratan ve bunun sonucu fonksiyonu tamamen durduran ve ölüme sebebiyet veren her bileşik toksiktir" diye tarif edebiliriz. Bu tarif iki durumu ortaya çıkarır:

1. Akut Toksikite: Bir defada bir tek doz zehirlenmesi.
2. Kronik Toksikite: Uzun zamanlarda ve küçük miktarlardaki doz zehirlenmesi ve zarar vermesi halidir.

Akut toksisite belirtileri insan vücuduna giren maddenin özelliğine ve dozuna göre değişir. Akut toksisite genellikle ağız ve deri yolu ile olmak üzere iki şekilde olur.

Bir ilacın akut toksisitesine; çevre sıcaklığı, canlıların ilaçla temas süresi, toksik maddeye re-

fakat eden diğer maddeler ve bilhassa eriticiler, ilacın üzerinde denendiği hayvan türü ve cinsiyeti, bulunduğu hayat devresi vs. gibi faktörler tesir etmektedir.

Bir bitki koruma ilacının LD₅₀ değeri ne kadar küçükse ilacın zehirliliği o kadar yüksek olmaktadır.

Kronik Toksikite: Bitki koruma ilacının uzun bir periyot boyunca küçük miktarlarda alınması halinde zehirlenme yapmasıdır.

Kronik Zehirlenme: İlaç hem tatbik etkilileri ve hem de ilaç maddeyi yedikleri için tatbikatçılarda daha çok görülmektedir. Bu bakımdan tatbikatçıların su hususlara dikkat etmeleri gerekmektedir.:

- a) İlacın, tatbikatın yasak olduğu bitkiye tatbik edilmemesi,
- b) Her tatbikat için kabul edilen maksimum dozun geçilmemesi,
- c) Maksimum tatbikat sayısının aşılmaması,
- d) Hasat ve son tatbikat arasındaki asgari zaman süresine dikkat edilmesi.

Bitki Koruma İlaçlarının Faydalı Böceklerle Etkileri:

1. Parazit ve predatörlere etkileri,
2. Arılarla etkileri,
3. Balıklarla etkileri,
4. Kuşlara ve yabani hayvanlara etkileri,
5. Gıda kalitesini bozucu ve fitotoksik etkileri,
6. Topraktaki yaralı organizmalara etkileri,
7. Çiftlik hayvanları ve evcil hayvanlara etkileri,
8. Böceklerde ilaçlara karşı mukavemetin meydana gelmesi.

Bitki Koruma İlaçlarının Residüleri ve Tolerans:

Bitki koruma ilaçlarının kullanılması sonucu bitkisel ve hayvansal gıdalarımızda bu ilaçların sağlığa zararlı artıklarının kaldığı muhakkaktır.

Bitkiler ve gıda maddelerinde bulunabilecek Residüleri (bakiye) kabul edilebilecek oranları gıdanın tüketilen beher kilogramında miligram cinsinden ifade edilir ve gıdanın bulunabilecek azami oranına TOLE-RANS denir.

Bitki Koruma İlaçlarının Zararlı Etkilerinden Korunma:

Bitki koruma ilaçlarının tatbikatçılarda, işçilerde, tüketicilerde, ehli hayvanlarda ve çevrede meydana getirebilecekleri zararlı etkileri önleme, onların en yararlı şekilde nasıl kullanılacağı bilmekte olur.

A. Bitki Koruma İlaçlarının Faydalı Bir Şekilde Kullanılmasında Dikkat Edilecek Hususlar:

1. Bir zararlının mücadelesinin birçok bitki koruma ilacı ile gerçekleştirilmesi mümkün ise, bitkiye ve çevreye en az toksik olan ve en az dayanıklı olanı seçilmelidir.

2. İlacın biyolojik etkisini arttıracak şekilde yapılan formülasyon tercih edilmelidir.

3. Tatbik edilecek ilaç miktarı, istenilen etki derecesini sağlayan minimum miktardan fazla olmamalıdır.

4. Bitkiye ve çevreye asgari bulaşmayı fakat zararlılara karşı optimum etkiyi sağlayan tatbikat metodları seçilmelidir.

5. İlaç tatbikatı zararlı popülasyonu salgın yapmadan ve zararlıların en hassas devresinde, çevre şartlarının müsait olduğu zamanda yapılmalıdır.

6. İlaçlama adedi zararlıların salgın durumuna ve sağlanmak istenen başarı derecesine göre ayarlanmalıdır.

7. Yardımcı maddelerin etkisinin sabit olduğu ve ilacın ak-

tivitesini arttırdığı durumlarda kullanılmamalıdır.

8. Hasat ile son ilaçlama arasında mümkün olduğu kadar uzun bir süre bırakılmalıdır.

9. Hasada yakın devrelerde ilaçlama zorunluluğu olduğunda uçucu, kolay parçalanıran kronik toksisite problemi yaratmayan ilaçlar kullanılmalıdır.

10. Hasattan sonra ilaçlamanın zorunlu olduğu durumlarda gıdanın terkibini bozmayan depolama süresince veya hazırlama, pişirme esnasında bakiyesini kolayca giderilen, minimum bakiye bırakan ilaçlar kullanılmalıdır.

B. Bitki Koruma İlaçlarının Zararlı Etkilerinden Korunma Tedbirleri:

1. Bitki koruma ilaçları ihtiyaç olduğu zaman kullanılmalıdır.

2. Etiket yazılı emniyet tedbirleri ilacın kabı açılmadan evvel alınmalıdır.

3. İlaç; çocukların, evde beslenen hayvanların dokunamayacakları kilitli yerlerde bulundurulmalıdır.

4. Zehirlenme belirtileri ve ilkyardım tedbirleri bilinmeli ve zehirlenme halinde bir doktor çağırılmalı veya hastaneye gidilmelidir.

5. İlaç daima orijinal kaplarda, kapalı ve etiketli olarak saklanmalıdır.

6. Gıda maddelerinin nakledildiği, depo edildiği veya işlendiği yerlerde ilaç muhafaza edilmelidir.

7. İlaçlamadan sonra el, yüz ve elbiseler yıkanmalı ve ilaçlama esnasında bir şey yenmemeli, sigara içilmemelidir.

8. İlaçlar elbise ve deri üstüne dökülmemeli, böyle durumlarda elbise çıkarılmalı, cilt sabunla yıkanmalıdır.

9. İlaç buharlarını veya zerrelerini teneffüsten sakınmalı, tükenecek veya hortumlar asla ağızla üflenmemelidir.

10. Evcil hayvanlara yakın yerler ilaçlandığı zaman onların gıda ve su kaplarının kapatılması, ilaçla bulaştırılmaması gerekir.

11. Balık, kuş ve diğer yaban hayvanlarını korumak için; insektisitlerin dere, göl, nehir ve denize ulaşmaması, çevreye bulaşmaması için gerekli tedbirler alınmalıdır.

12. Boş ambalaj kapları imha edilmeli, boş kaplar, ilaç artıkları sulara atılmamalı, ilaçlama aletlerinin yıkama suları dere, nehir ve göllere dökülmemelidir.

13. Kolayca alev alabilecek ilaçlar alev veya ısı kaynaklarına yakın yerlerde muhafaza edilmemelidir ve bu gibi yerlerde tatbikat yapılmamalıdır.

14. Deri yolu ile tehlikesi fazla olan ilaçlarla ilaçlanmış fiyelerin nakli konu olduğu zaman bunların şaşırtılmasında eldiven kullanılmalıdır.

15. Klorlu hidrokarbonlarla ilaçlanmış bitkileri hayvanlara yedirmemelidir.

Zehirlenmiş İnsanlara Yapılacak Tıbbi Müdahaleler:

a) Fosforlu ilaç zehirlenmelerinde 1-2 miligram ATROPİN SÜLFAT veya PAM tatbik edilmelidir.

b) DDT ve BHC zehirlenmelerinde PHENOBARBITAL tedavisi yapılmalıdır.

c) Arsenikli ve cıvalı ilaçlarla zehirlenmelerde mide boşaltıldıktan sonra BAL (British Anti Lewis) ilacı enjekte edilmelidir.

d) Nikotinle zehirlenmelerde mide boşaltılmalı, çay ve kahve verilmelidir.

e) Asitle tahrişlerde Kireç Suyu, Magnezi Sütü verilmelidir.

f) Kanama hallerinde kanın pıhtılaşmasını temin için K Vitamini enjekte edilmelidir.

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İHTİSAS FUARI

yapı'87

inşaat, tesisat,
dekorasyon,
standart mobilya

ELEKTRO'87

elektrik,
elektronik,
elektrikli ev aletleri

fuarı

İSTANBUL SPOR VE SERGİ SARAYI

17 - 24 Mayıs 1987

DÜZENLEYEN:

yapı-endüstri merkezi
fuarlar bölümü

TURKEYBUILD'87

Baştarafı 3. sayfa

Kentlerin Yenilenmesi

çevrelerinde işçi sınıfı için benzer yerleşmeler, Amerika'da da ma tahtası örgütlü kişisiz yerleşimler, benim ülkemde ise, daha ufak ölçekte de olsa - kişisiz madence kolonileri kuruldu. Kent planlama değerlerinin bozulması 20. yüzyılda da sürdü.

Günümüzde kişilik Brezilya, Şangai, Roma'daki EUR ya da Moskova'daki Kalinin Bulvarı gibi, iyi veya kötü, bazı tekil örnekler dışında -daha çok, yalnızca tarihi kentlerde, hatta en çok da tarihi bölgelerde bulunabilir. Bir kent merkezini belirler. Bu, gerek kentsel planlamacılar gerekse anıt korumacılar için iyi bilinen bir gerçektir. Perugia ile Prag öbür kentlerden farklıysa, bunun nedeni bu kentlerin yeni uzanmalarıyla vilların değil, tarihi merkezlerinin farklı olmasıdır. Ne kadar üstün bir kent planlamacılık başarısı olursa olsun, EUR, Roma'nın kimliğini belirleyemez.

Özenli tarihsel, kazi bilimsel, sanat tarihsel, toplum bilimsel araştırmalar izleyen nazım planların; kentin bütününü içinde tarihi kesime nasıl bir rol yüklemek istendiğini ve bunun nasıl başarılabileceğini, tarihi kesim -çoğunlukla kent merkezi- ile kentin öbür kesimleri arasında ne tür bir ilişki olması gerektiğini tam olarak belirlemesi çok önemlidir.

Böyle bir sürecin ardından, tarihi bölge, kendisini bekleyen en büyük tehlikeye; yabancı bir gövde, yabancı bir öge, kentin yaşayan bünyesinde ölü bir kent müzesi olmaktan kurtulabilir. Uyumlu bir tarihi kent öyle bir yerdir ki, insan orada yürürken tarihi bölgeyi geçtiğini anılamaz. Çünkü eski ile yeni arasında çarpıcı bir fark yoktur. Tersine, güzel bir görsel/işlevsel ortak yapılar vardır.

Kent planlamasının doğal kuralları, tarihi bölgeyi yeniden eski durumuna getirme sürecinde yalnızca anıtları, evleri ve panoramik manzaraları değil tarihin ve kentin ayrılmaz parçaları olan manevi değer ve gelenekleri de tarih hazinesinden saymamızı şart koşar. Müzik şenliği olmasa Salzburg, haftalık peynir pazarı olmasa Gouda da Gouda olmazdı. Sen kıyılarında insan kitap, hatta hatta, olur ya, maymun satın almasa, Paris Paris olur muydu? Ya meydanları fışkırtmaz bir Roma düşünülebilir mi? Doğal olarak aynı şey çatılar, pencereler, çitler, v.b. için de geçerlidir. Paris'in bacaları, tıpkı New York'un dış merdivenleri gibi, yalnızca imar yönetmeliklerinin sonucu değildir. Bu öğeler, artık, yerel geleneklerin karakteristik anlatımları haline gelmişlerdir.

Yirminci yüzyıl'ın sonunda, anıtları kurtarılan, çoğu durumda kentleri, köyleri ve anıt topluluklarını da düşünmelidir. Eskiden bir anıt korumacı ile bir kent planlamacıdan ayrı ayrı söz edilebilirdi. Bugün olanaksızdır bu. Anıt yapılmış çevre, gelecek kuşaklar için, ancak kent planlamacılar ile anıt korumacıların ortak çaba ve işbirliğiyle saklanıp korunabilir. Anıtları ve kentleri, modern bir biçimde koruyup saklamak istiyorsak, bu iki etkinliği birbirinden ayıramayız. Kaldı ki, bu iki etkinlik aslında birdir.

Baştarafı 3. sayfa

İtalyan Prof.

1940-1945'e kadar aynı durum İtalya'da da vardı. Kamuyu eski eserlerin tarihi ve estetik değerini anlamış değildi. Ama bu arada -Bizim İtalya- adıyla yeni bir örgüt kuruldu. Ve örgütün yıkım konusundaki insiyatifleri gündeme geldi. Örgüt tarihi ve doğal değerlerin mücadelesine girdi. 5-6 yıl sonra kamuoyunun görüşü 180 derece değişti. Bu konuda en önemli savunma hattı -her zaman için insanların ve halkın bilincidir. Eylem daha geniş bir eyleme dönüşürse daha başarılı sonuçlar alınabilir. İtalya'da halkın bilinci büyük bir güçtür. Halkın istemediği bir şey olmaz."

Baştarafı 3. sayfa

İtalyan Prof.

1940-1945'e kadar aynı durum İtalya'da da vardı. Kamuyu eski eserlerin tarihi ve estetik değerini anlamış değildi. Ama bu arada -Bizim İtalya- adıyla yeni bir örgüt kuruldu. Ve örgütün yıkım konusundaki insiyatifleri gündeme geldi. Örgüt tarihi ve doğal değerlerin mücadelesine girdi. 5-6 yıl sonra kamuoyunun görüşü 180 derece değişti. Bu konuda en önemli savunma hattı -her zaman için insanların ve halkın bilincidir. Eylem daha geniş bir eyleme dönüşürse daha başarılı sonuçlar alınabilir. İtalya'da halkın bilinci büyük bir güçtür. Halkın istemediği bir şey olmaz."

Mimar Sinan Üniversitesi ve İtalyan Kültür Merkezinin ortak düzenlemesi çerçevesinde Meknes (Fas), Sana (Yemen) ve Sahtepur Sıkri (Hindistan) tarihi merkezlerinin korunma sorunları ve çözümleri konusunda da konferans veren Petruccioli 27 Mart'taki açık oturumda Prof. Dr. Bülent Özer'in dışındaki konuşmacı profesörlerin gelmemesi nedeniyle yalnız kaldı. Açık oturum dinleyicilerle karşılıklı sövlesi biçiminde yapıldı.

Baştarafı sayfa 5.de

Çiçekçilik

Bu nedenle, fiyatlar oldukça yüksektir. Daha geniş alanlı ve daha seri üretimle, ülke içi ihtiyaçları karşılamak, ayrıca bazı yakındaki ülkelerindeki düzenleme çalışmaları için ihracat imkanlarını araştırmak gerekir.

Bahçe çiçekleri yetiştiriciliği ise, daha da sınırlıdır. Ülkemizde, birkaç resmi kuruluş dışında, ticari amaçla mevsimlik ve çok yıllık bahçe çiçeği üretimi yapan işletme yoktur denilebilir. Oysa, bahçe çiçekleri, ağaç ve çalı gibi orta ve yüksek kiteli bitkilerden sonra gelmekle birlikte, önem bakımından hiç de onlardan aşağı kalmazlar. Park ve bahçelerde geniş alanlar kaplar, büyük renk gösterileri meydana getirirler. Çiçek biçim ve renkleri ile güzel etkili, çok gösterişli örnekleri vardır. Sayılarının çok fazla olması ve değişik zamanlarda ve renklerde açan çeşitlerinin bulunması, peyzaj plancısına istediği yerde ve renkte, istenilen zamanda etkili bitkisel düzenleme imkanı sağlar. Ayrıca, kokuları, arzulanan diğer önemli özellikleridir.

Ülkemizde iyi kalitede çiçek tohumu ve fidesi bulma güçlüğü vardır. Bu konuda ıslahçı ve yetiştirici kuruluşların devreye girmesi, büyük boyutlara varan ihtiyacın giderilmesi bakımından zorunlu görülmektedir.

Saksılı çiçekler, seralarda ve kısmen de evlerde yetiştirilen, oda ve salon gibi iç mekanların düzenlenmesinde fazla kullanılan bitkilerdir. Özellikle bahar ve yaz aylarında balkon, çatı bahçesi ve bahçe teraslarında kullanılırlar. Yaprakları çok dekoratif, çiçekleri çok güzel etkili değişik örnekleri vardır. Bazıları sarıdır. En iyi biçimde seralarda yetiştirilirler. Evlerde üretim ve bakım zordur. Çeşitlere göre değişen yetiştirme ve bakım istekleri çok iyi bilinmelidir.

Ülkemizde, saksı çiçekleri ne gerekirden fazla büyük bir ilgi vardır. Ancak, yetiştirilmeleri miktar ve kalite yönünden istenilen düzeyde değildir. Son yıllarda dış pazarlardan büyük ölçüde ithalat yapılmaktadır. Oysa, yeterli bilgi ve iyi bir teknikle ülkemizde saksı çiçekleri yetiştiriciliğini geliştirmek, seri ve ucuz üretimle iç pazar ihtiyaçlarını karşılamak ve ihracat imkanlarını araştırmak gerekir.

Ülkemizde kesme çiçek olarak en fazla gül ve karanfil ilgi görür. Glayöl, lüle, kasımpatı, zambak ve diğer bazı kültürler bunları izler.

Baştarafı sayfa 3.de

Dalan Formülü

temiyecekler midir?..

Milliyetçi, mukaddesatçı başkanlar ve yöneticiler böyle bir rant için, Beşiktaş Sinanpaşa Camii avlusunu inşaata açarak, dini ve tarihi değerleri rafa kaldırmışlardır. Ta ki seçim döneminde raftan alıp kullanıncaya kadar. Beşiktaş meydanı kurtarılabılır mı? Beşiktaş'ta kıpırdayan kamuoyu tepkisi geliştirilebilir mi? 1987 yılında onaylanabilen çağdışı bir plan durdurulabilir mi? Ama düşünün, bilen ve anlayan insanların sesini yükseltip, halkı bu yağmayı anlatmadıkça daha nice meydan tahrir edilecek, inşaatlardan 25 milyarlar birilerinin cebine akacak, kentlerimiz yağmalanacaktır.

Ölçü Gazetesi'ne Katılım Artmıyor mu?

Ölçü Gazetesi'ne diğer Odaların da katılımı için yapılan çalışmalar sürdürülüyor.

Bu amaçla yapılan toplantılardan biri de geçtiğimiz günlerde Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şubesinde gerçekleştirildi.

Yayın yaşamına İnşaat Mühendisleri, Mimarlar ve Ziraat Mühendisleri Odaları İstanbul Şubelerinin ortaklaşa girişimleri sonucu girer Ölçü Gazetesi'ne diğer Odaların da ortak edilmesi amacıyla bir toplantı daha düzenlendi. Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi'nin çağrısı üzerine yapılan toplantıda konu bütün boyutlarıyla ele alındı.

Ölümli bir hava içinde geçen toplantının son derece yararlı olduğu ve ileride yinelenmesi için gerekli çağrının yine Makina Mühendisleri Odası tarafından yapılması istendi.

Gazeteye katılma konusunda bazı Odaların kendi içlerinde aşması gereken sorunların bulunduğu belirtilmekle birlikte, Ölçü'nün bu durumla bile önemli bir rolü olduğunu vurgulandı.

Toplantıya TMMOB'ye

bağlı Oda ve Temsilciliklerden İstanbul'da bulunan çok sayıda yönetici ve üyeleri katıldı. Toplam 8 Oda ve Temsilciliklerden katılan yönetici ve üyeler şöyle: Makina Mühendisleri İstanbul Şubesi Başkanı Yavuz BAYÜLKEN, Şube Saymanı Üzeyir ULUDAĞ, Y.K.Yd. Üyesi Recai TUNCA, Sedat GÜNDEM, Ayhan GÜLER, Şb. Başkan Vekili Nişan SÖNMEZ, Yön. K. Üyesi Hasan AKALIN, Y. K. Sekreteri Coşkun ÖZBAŞ, İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Başkanı ve gazetelerin sahibi Ertuğrul TIGLAY, Şube Sekreteri Uğur KÖKDEN, Oda Üyesi Serdar KUBILAY, Mimarlar Odası İstanbul Şubesi Başkanı ve gazetelerin Genel Yayın Yönetmeni' Yücel GÜRSEL, Oda Sekreteri Ali RÜZGAR, Y. K. Üyesi Memik YAPICI, Yayın Sorumlusu Şener ÖZLER, Kimya Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi'nden Emre DOĞAN, M. Güner TÜZÜN, Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Y. K. Üyesi Necdet ÖĞÜZ, İkinci Başkan Ahmet Tarık UZUNKAYA, Maden Mühendisleri İstanbul Temsilcisi Tayfun MATER, Üye Murat ER, Gemi Mühendisleri Odası'ndan Nuri UYGUR, Jeofizik Mühendisleri Odası İstanbul Temsilcilerinden Mürrevet BAYRAK ile Esin GÖRGÜLÜ katıldılar.

nükleer enerjiden çeşitli uygulamaya kadar yaptığımız çalışmalar yadsınmaz. Yeter ki, ilgili kamu kuruluşları ve yerel yönetimlerle işbirliği sağlanabilsin!

Bu konuda, özveri göstermenin ve girişimde bulunmanın sorumluluğu Odalarımıza ve meslektaşlarımıza aittir. Ancak gerekli olan işbirliğinin sağlanmasına ilişkin, yöntem ve araçların geliştirilmesi sorumluluğu da, siyasal iktidarlara, kamu kuruluşlarına ve yerel yönetimlere ait olacaktır.

Bununla birlikte, bizim dışımızda gelişen ve toplumumuzla birlikte bizleri de derinden etkileyen olumsuzlukları, ısrarla eleştireceğiz; başarılı ve olumlu uygulamalara da destek olacağız.

Üzerinde önemle durduğumuz, yıllardır savunduğumuz bir konu da, yapılarda projelerden başlayarak yapım aşamalarını kapsayan mesleki bir denetim, yeterince ve yaygın bir şekilde yapılamamıştır. Bu konuda bölgemiz içerisinde bulunan Bakırköy yerel yönetimi ve onun başkanına önemli bir görev düşmektedir.

Bilindiği gibi TMMOB'ne bağlı Odalar tarafından 1961 yılından başlayıp günümüze kadar getirilen "Ortak Mesleki Denetim Uygulaması", yapı üretiminin ülke ve toplum yararına denetimini amaçlayan bir mesleki hizmet disiplini.

Son zamanlarda sıkça rastlanan, bina kaymaları, çökmeler ve benzeri olaylar, başta proje denetimi olmak üzere, yapım sürecinde yerine getirilmeyen mesleki denetimdir. Bu konuda Odaların ve Belediyelerin ortak çalışması zorunludur.

Sayın konuklar, değerli meslektaşlarımız! Bir kamu kuruluşu olan Odalarımızın başarılı ve kalıcı çalışmalar üretilebilmesi, örgütlülük düzeyimizle yakından ilgilidir. Bu konuda tüm sorumluluğu iki yılda bir seçtiğimiz yöneticilere bırakmak yanlışlıktır. Üyelerimiz çalışma alanlarındaki sorunları Odalarımıza, Odalarından aldıkları bilgileri bölgelere taşıdıkları oranda, Oda-üye bağı güçlenecek ve yerel yönetimleri de etkileyecektir.

Bu toplantımızın amacının bir yanı da, Bakırköy bölgesinde bulunan meslektaşlarımızın bir araya gelmelerini ve dinlenmelerini sağlayacak, ortak bir lokali hedeflemiş olmasıdır.

Değerli konuklar, değerli meslektaşlarımız, sorunlarımız nereden kaynaklanırsa kaynaklansın çözümsüz değildir. Bu konuda karamsar olmaya gerek yoktur; yeter ki, gücümüzü, mesleki yetkinliğimizi, birlikteliğimizi ve dayanışmamızı sorunun kaynağına yöneltelim.

Yeter ki, TMMOB ve ona bağlı Odaların çalışmalarını, düşüncelerini, basılmış basılmamış kongre ürünlerini, faaliyet alanlarımızın her safhasında kullanmış olalım.

Sanayileşmede olsun, enerji ve konut üretiminde olsun, mühendislik ve mimarlık pratiği ile ilgili tüm alanlarda görevli olduğumuzun bilinciyle, dayanışmamızı güçlendirelim, yükseltelim!

Baştarafı 1. sayfa

Ahmet İSVAN

Türkiye hızla kentleşen bir ülke. Bu nedenle kent sorunları gittikçe artıyor. Bizim dönemimizde belediye bu konularla uğraşamayacak ya da çözüm getiremeyecek dercede güçsüz ve yetkisizdi. Şimdiki yönetim bu gerçeği bir ölçüde kavramış görünüyor. Çünkü belediyelerin yetkisizliğine ve parasızlığına önemli çözümler getirildi.

Tüm bu gelişmelere karşın İstanbul'un bugün de birikmiş çok sorunu vardır. Metro da bunlardan biri. Bunların yapılabilmesi için önemli kararlar, tutarlı kararlar, planlı kararlar alınması gerekir. Metro gibi önemli, belki metro kadar günlük hayatımızı birden etkileyecek olan bir karar yok ama. Metro konusunda, diğer önemli bütün konularda olduğu gibi, alınacak kararların çok geniş bir tartışma ortamında alınması gereğinin altını çizmek istiyorum. Çünkü hem çok büyük bir kaynak harcanacaktır, hem de yapımı sırasında İstanbul'u büyük ölçüde sıkıntıya sokacaktır. Düşünü-

nüz, Galatasaray'da metro istasyonu yapacakmış. Bu metro istasyonu eli altımız metre yerin altına incek. Buradan harfiyatı toprağa çıkacak. Bu toprağı, kamyonlarla İstanbul'un bugün mevcut yollarından taşıyacakmış. Ve bu yıllar sürecektir. Bu yıllar içerisinde İstanbul halkı büyük bir sıkıntıya, büyük bir mahrumiyete mahkum olacak. Şimdi metroyu yapma kararı ya da şu güzergahtan bu güzergahtan geçirme kararı bütün halkın, bu konuda düşünebilen, mesleki bakımdan kişilerin katılımına bulunabilecek kişilerin katılımı dışında yapılsa, onlar hariç tutulur ve bu kararlar verilirse, o karar doğru bile olsa, önümüzdeki yıllarda çekeceğimiz ızdırıp o kararı vermiş olan belediyenin sırtında büyük bir yük olur.

Bu konuda bizim tereddütlerimiz başlıca iki kaynaktır. Bir mali kaynak. Bu olanakları

nereden bulacağız? Belirli güzergahlarda daha önce metro yapımı planlanmıştır. Bunların hepsi genellikle aynı güzergah, Levent'ten itibaren Karaköy ve Eminönü yönünü hedef almıştır. Ama hiç mali kaynak olmadığı için, bu, daha ciddi bir proje haline getirilememiştir. Bu projelere değişik önermeler olmuştur da, hiçbirisi bunun mali kaynağının nereden sağlanacağını ortaya koymamış. O zamanlar tek mali kaynak vardı. O da hükümetlerin yapacağı yardımdı. Hükümetler de o yıllarda böylesi bir yardım yapmayı düşünmediler.

Sanıyorum, mali kaynak kadar önemli olan bir başka güçlük daha var. Bu yapım sırasında, inşaat sırasında İstanbul'un karşılaştığı fiziki güçlüklerdir. En canlı güzergahta, en çok kullanılan ve en sıkışık güzergahta metro gibi bütün çevreyi etkileyen bir inşaat yapacaksınız. Milyonlarca metretrik toprak çıkacak. Bu toprağın taşınması yollarımızdan olacak. Şehir yolları bu toprağın, bu çamurun altında kalacak. Dünyadaki diğer örneklerini inceledik, 10 yıl, 12 yıl bu yapım faaliyeti sürecektir. Bu içinde yaşanan şehirde olacak.

Bunların dışında tartışılan bir başka konu daha var. Metroyu anahtar teslimi yabancı bir firmaya mı yaptırılmalı, yoksa kendi olanaklarımızla mı yapılmalı? Bizim baştan beri eğilimimiz, mümkün olduğunca kendi teknik gücümüzle yapmak, ama bazı konularda dış kaynaklardan yararlanmayı da göze almak! Ben İstanbul Belediyesinde ilk kez metroyu inceleyecek bir birim kurdum. Bizim zamanımızda böyle uzman kişileri belediye istihdam etmek son derece güçtü. Adeta olanaksızdı. O engeli aşmak için işçi statüsünde yüksek ücret ödeyerek mühendisleri büşle görevlendirdim. Bu yüzden hakkımda tahakküt açıldı. Görevi kötüye kullanmaktan. Oysa, bu birimin göre-

vi metro alanında yapılmış bütün çalışmaları bir araya getirmek, gözden geçirmek, ileriye dönük atılacak adımları hazır duruma getirmekti. Yine yaptığımız bir diğer çalışma türü demetro yapım tekniklerini incelemek ve hangisinin tercih edileceğini karara bağlamaktı. Bir üstten açılarak metro tünelinin kazılması var, bir de Sovyetler Birliği'nin kullandığı köstek denene, yerin altına indirilmiş bir araçın toprağı kazarak ilerlemesi var.

Doğrusu teknik bakımdan başka sıkıntılarımız da vardı. Biz maalesef İstanbul'un altı yapısını haritasını bilmiyoruz. Nereden hangi kanalizasyon geçer, nereden havagazı borusu geçer, nereden su borusu geçer, pek iyi bilmiyoruz. Metro yapımı sırasında bu ve benzeri sürprizlerle karşılaşabiliriz. Hatta yer altı suları, tarihi eserler bile çıkabilir.

Tüm bu güçlükleri vurguladıktan sonra yeniden başa dönmek istiyorum. Bu konunun derece karmaşık, büyük ve kaynak bakımından kaynakları tüketici bir sorun olduğunu bilerek İstanbul şehrinin bu kararı vermesi gerekir. Bu karar sadece Belediye Başkanın ya da üç beş danışmanın vereceği karar olmamalıdır. İstanbul'a elbette metro yapılmalıdır. Başından beri belirttiğim tüm zorluklar, şehir halkı tarafından bilinerek, meslek Odaları ya da bu konuda düşünen kişilerin bütün diyetekleri söyledikten, onlara hakları olan saygı gösterildikten sonra bu karar alınmalıdır. Çünkü böylesi bir kararı bütün şehir bilerek göze almalıdır. Değilse hüsrana karışabilir. Böyle 6 milyonluk son derece sıkışık yaşayan bir şehrin içerisinde dünyada metro yapımı olmamıştır. Şehir çok daha eski tarihlerde, ulaşım önemini arttırdığı yıllarda metro yapımına başlanmış. Bu Paris'te, Londra'da, hele Sovyetler Birliği'nde böyle olmuştur.

Baştarafı 8. sayfa

KONFERANS

2. Üniversite sanayi işbirliğini sağlayacak önlemlerin öncelikle alınması gerekir. Gerekli politikaların saptanması için kurulan "Koordinasyon Kurulu'nun" işlerlik kazanmasının ve bilim politikaları üretmesinin koşullarını sağlamak zorunludur" dedi.

Konferanstan sonra Ölçü olarak kendisiyle bir görüşme yaptığımız Prof. Dr. Ayhan ULUBELEN, ilerde, bu konuya ilişkin hazırladığı ve hazırlanmakta olduğu metinleri bir kitapta toplayarak yayınlamay düşündüğünü belirtti.

ŞEHİRCİLİK, İMAR HUKUKU, İNŞAAT İHALELERİ

UYGULAMASI, BİLİRKİŞİLİK, KAT MÜLKİYETİ

KAMULAŞTIRMA, MESLEĞE İLİŞKİN YARGITAY

İÇTİHAHLARI VE MEVZUAT.

Ederi 4500.- TL.
Odanızdan Sağlayabilirsiniz.

MÜHENDİSİN VE İNŞAATÇININ HUKUK REHBERİ

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
İstanbul Şubesi Yayınıdır.

Şişli İETT Garajı

Baştarafı 1'de

Basit bir hesaplama, buradaki arsanın m²'nin 1 milyon lira olduğu varsayılırsa, belediye bu arsayı kat karşılığı % 40 ile başlattığı için daha işin başında (70 + 6) x 0,4 = 30,4 milyar liralık bir gayrimenkul sağlama için 70 milyarlık arsasını gözden çıkartmış oluyor, denmektedir. Öte yandan ihaleyi alan yüklenici firma ise 6 milyar liralık bir yatırım karşılığında 76 x 0,6 = 45,6 milyar değerinde bir gayrimenkule sahip olacağı önemle vurgulanıyor.

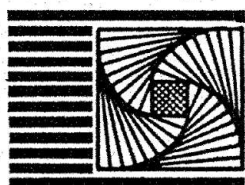
Verilen bilgilerden de açıkça görüleceği gibi, yüklenici firma kazandırmanın dışında belediyeye ciddi hiçbir kazanç ve katkı sağlamayan bu yatırımın bile kamu mallarının ve belediye kaynaklarının nasıl kullanıldığına tipik bir örnek olarak gösteriliyor.

Öte yandan ihaleye giren bazı firmalar yaptıkları açıklamalarda, konuya başka açıdan yaklaşmışlar ve bu alanda yaklaşık 150 milyar lira değerinde bir inşaat yapacakları ve bunda % 60'ı belediyeye gayrimenkul olarak kazandıracakları önemle vurgulamışlardır. Böyle olsa bile, değeri 70 milyar lira olan kamu arazisine eş değer bir gayrimenkul sahibi olan belediye yine de kârı kınamaktadır. Kaldı ki, burada yapılacak inşaatın bölgeye yükleyeceği sayısız yoğunluk ve trafik sorunları ile alt yapı hizmetlerinin getireceği sorunlar yine belediye tarafından çözüme ulaştırılması gereken konular olarak getirildikten çok götüreceği hizmet girdileri olarak ilerde kendini duyuracaktır.

SATAN BİLİNİYOR AMA ALAN KİM?
Anakent belediyesince mirasvadi savuran-

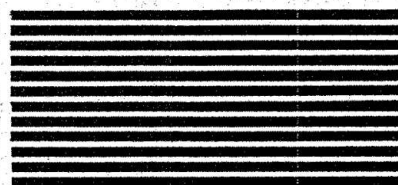
İMO BAŞKANI TIGLAY NE DİYOR?

Bu uygulamaya ilişkin bilgisine başvuru İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Başkanı Ertuğrul TIGLAY, "Bu ihaleyle devlet ihale yasası, Sayıştay Yasası, kamu yarıları kavramı ihale edilmektedir. 7 inşaat emsali verilen bu yer 490000 m² inşaatın bugünkü koşullarla maliyeti 50 milyardır. Bunu 6 milyarla ihale etmenin mantığını kavramaya olanak yoktur Bu durumda da, belediye 70 milyar lira değerinde bir arsayı 20 milyarlık bir inşaat karşılığında elden çıkarmaktadır. Öte yandan vaziyet planını 1 haftada, 490000 m² inşaatın tatbikat planını 15 günde istemem mantığını ise olsa olsa angaje olmakla açıklanabilir kanısındayım. Plânlama 1 yıl aşabilecek bir projeyi 15 günlük plânlama süresiyle apar topap ihaleye çıkarmanın sorumluluğunu kim yükli? ecektir. Devletin arşalarını, sayılarını, korulmasını özel çıkarla tahsis eden zihniyet bu hesabı verebilecek midir?" dedi.

KAMPİNG A.Ş.

ŞİRKETLER GRUBU

KAMPİNG A.Ş.

PANJUR VE PLASTİK İNŞAAT
MALZEMESİ

HER TÜRLÜ CEPHE KORUYUCULARI

- STOR PANJURLARI
- GÜNEŞ KIRICILARI
- TENTELE
- PLAFES
- PERGOLA
- GARAJ KAPILARI
- SİNEKLİK
- ACORDIAL KAPI VE BÖLMELER
- DEMİR PARMAKLIK
- KEPENK
- HER TÜRLÜ PLASTİK İNŞAAT MALZEMESİ

İMDAT A.Ş.

İMALAT, MONTAJ, DİZAYN,
APLİKASYON, TADİLAT

- Kamping grubu şirketlere ait atölye üretimi ve montaj işçilikleri, bütün işçilerinin kurucu ortak oldukları İMDAT A.Ş. tarafından yapılmaktadır.
- İMDAT A.Ş. evlerimizde ve iş yerlerimizde ihtiyaç duyduğumuz her türlü İmalat, Montaj, Dizayn, Aplikasyon, Tadilat, Tamirat ve Temizlik işlerini FIRMA garantisini altında organize eder ve uygular.

PROFSAN A.Ş.

PROFİL SANAYİİ

- Hertürlü profil çekimi.
- Plastik profiler
- Alüminyum Bant profileri
- Ahsap profiler
- Elektrostatik fırın boya işlemleri
- Komple Briseley Güneş kırıcısı imalat ve pazarlaması yapılmaktadır.

147 30 97-147 3198

KAMPİNG VE İNŞAAT MALZEMESİ TİCARET A.Ş.

Harbiye, Halaskargazi Cad. No: 34 Kat: 1-3 Tel: 147 30 97-147 31 98

Kent Yönetimi ve Sorumluluk Duygusu

BESİM ÇEÇENER Mimar

Toplumsal ilişkilerin bunca karmaşık boyutlara ulaştığı çağımızda, kişi ve topluma karşı olan sorumluluğun önemi gün geçtikçe belirginleşmektedir. Hergün karşılaşılan sorumsuz davranış ve sözlerin yarattığı gerilim, özellikle büyük kent yaşamını çekilmez hale getirmekte, en uyumlu insanları dahi sorumsuzca davranışlara itmektedir. Sorumluluk duygusu toplumsal bir üründür. Birlikte yaşamın vazgeçilmez koşulu, başkalarının hak ve hukukuna saygılı olmaktır. Kişinin doğasında olan bencilliğinin frenidir.

Sorumluluk duygusu yaşamla sınırlı değildir. Kişi, salt içinde yaşadığı topluma karşı değil, gelecek kuşaklara karşı da sorumludur. Hatta geçmişten kalıt olarak aldığı yararlı şeyleri yaratıcılara karşı da koruma sorumluluğu ile yükümlüdür. Toplumla mal olmuş, benimsenmiş gelenek ve göreneklerin, sağlıklı çevrenin, uygarca ilişkilerin korunması, işte bu sorumluluk duygusu nedeni ile, aynı zamanda kişinin görevidir de.

Hemşehrilik olgusu, sorumluluk duygusunun en somut ve en güzel örneklerinden biridir. Hemşehrilik salt bir göz aşinalığı değildir. İlgilenmek ve tanınmaktır.

Hemşehrilik olgusu, sorumluluk duygusunun en somut ve en güzel örneklerinden biridir. Hemşehrilik salt bir göz aşinalığı değildir. İlgilenmek ve tanınmaktır. Selamlanmak, ahbablık etmektir. Yardım etmek, gönül almaktır. Kişinin kişiye olan sevgi ve saygısının yansımasıdır. Hemşehrilik toplum olma bilincidir. Bu duyguyu yaratan şey, bir yerde, çevredir, kenttir. Kentin boyutları ve yoğunluğudur. Çağımızda yaşanan ise, hemşehrilik duygusunun giderek yok olması, insanların yabancılaşması ve kendini çevresinden soyutlamasıdır. Büyük kent insanı içine kapanmakta, bencil ve uyumsuz bir kişiliğe bürünmektedir. Farkında olmadan yaşanan bu sevgisizlik, kişiyi komşusuna karşı dahi düşman hale getirmekte, küçük bir hoşgörü ile çözümlenebilecek olaylar kavgaya, hatta davalara kadar gitmektedir.

Nerden kaynaklanıyor bu sorumsuz durum? Çağımızın kaçınılmaz yazgısı mıdır? Bu olumsuzluğun insan doğasından kaynaklandığını savunmak olası değildir. Kişinin davranışlarını şekillendiren en

önemli etken toplumdur, çevredir. Yanlış kentleşme, hemşehrilik duygusunu yok eden belki de tek nedendir. Küçük yerleşme birimlerinde var olan hemşehrilik duygusu, bugün çıkarcılık kentleri diye adlandırdığımız, büyük kentlerde yok olmaktadır. Gökdelenlerin mekanik ve sıkıcı ortamında çalışan kişinin, akşam blok apartımandaki sağlıksız dairelerinde doğadan ve komşu ilişkilerinden kopuk yaşamı içinde başkalarına ayıracak zamanı yoktur. Karşı apartımanın kapalı perdeleri arkasındaki olaylar onu ilgilendirmemektedir.

Oysa, kısa bir süre evveline kadar, ülkemiz kentlerinde yaşanan çok farklı bir olgu idi. Her evde bir aile yaşardı. Günün yorulduğundan çıkarıldığı küçük bahçe komşuluk ilişkilerini canlı tutan en önemli faktördü. Bir sokakta, hatta bir mahallede yaşayan insanlar birbirlerini tanır, selamlar, konuşurdu. Sorunlarını bilir, yardımcı olmaya çalışırdı.

İşte biz, büyük kentlerimizi çıkar gruplarına teslim edip taşlatırken, yalnız sağlıklı kent ortamını değil, bütün bu güzel insan ilişkilerini de yok etmekteyiz. İnsanı insanın kurdu yapan fiziksel ortamı yaratmaktayız. Hem de tüm gelecek kuşakları ipotek altına alarak yaratmaktayız.

Bütün bu olumsuz gidis, söyendisinin aksine, kentleşme olayının kaçınılmaz sonucu değildir. Hızlı nüfus artışı, var olan sağlıklı ortamın yok edilmesinin gerektirici olamaz. Tam tersi, eski kent bölgelerinin çağdaş konforla donatılıp yeni yerleşme gereksinimlerinin önemli bir bölümünün karşılanması, bugün tüm uygar ülkelerin kabul ettiği ve uyguladığı bir yöntemdir. Kuşkusuz, bu tutumdaki toplum yararı, sağlıklı kent yerleşme ölçülerinin ve kültürel varlıkların korunması olduğu kadar, ülke

Bugünlerde İstanbul, tarihinin en önemli günlerini yaşamaktadır. Kent büyük bir inşaat alanına dönüştürülmüştür. Yolları kazılmakta, sahilleri doldurulmakta, koruları yok edilmekte, tarihi yapıları, binaları yıkılmakta, geniş bulvarlar açılmaktadır. İstanbul'un kimliği değiştirilmektedir.

milli servetinin büyük bir bölümünü oluşturan, yapı ve altyapı kapitalinin de korunmasıdır.

İstanbul genel ulaşımı için deniz ve metro ile pekiştirilmiş raylı ulaşım sistemleri en akılcı ve ekonomik çözüm iken, kentin tüm ulaşım sorununun otayollarla çözümlenmeye çalışmanın tek amacı, yakıtı, yedek parçası ve lastiği ile otomobil sanayinin kârlılığını devam ettirmektedir.

Bugünlerde İstanbul, tarihinin en önemli günlerini yaşamaktadır. Kent büyük bir inşaat alanına dönüştürülmüştür. Yolları kazılmakta, sahilleri doldurulmakta, koruları yok edilmekte, tarihi yapıları, binaları yıkılmakta, geniş bulvarlar açılmaktadır. İstanbul'un kimliği değiştirilmektedir. Bu hızlı ve yaygın imar hareketlerinin kenti nereye götürdüğünü hayalleri-ne sığdıramayan geniş halk topluluğu, yılların ihmalinin yarattığı yılgınlık içinde, yapılanları umutla onaylamakta, sonunda ortaya çıkacak kişiliksiz, sağlıksız kentin getireceği mutsuzluğu düşünmemektedir. Halkın görmediği bir diğer husus ise, yapılanların asıl amacının spekülasyon değeri artırarak yaratmak olduğudur. Boğaziçi'nin en önemli özelliğini oluşturan deniz kıyısı yapılarının önünden kazık otayollarının geçirilmesi, büyük arsa sahiplerinin onay bekleyen yüzlerce planı ile getirilecek yoğun inşaatlara kolayca ulaşılmasını amaçlamaktadır. Marmara sahillerinin doldurulmasının arkasında yatan gerçek, bu kazanılan alanlarda, yabancı tekneler için yapılacak yat limanlarına olanak sağlamaktır. Piyalepaşa'da planlanan iş merkezinin tanınan çok yüksek yoğunluktaki gökdelenler, kentin her köşesine yıllar evvel yerleşen iş yerlerinin artan gereksinimi için değil, bu hakkın konut olarak kullanılmasına yöneliktir. Tarla başı Caddesinin genişletilerek, 330'u korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olan 1500 kullanılır yapının yıkılması ve ülkenin en az 150 milyar aşan mali gücünün savurganca harcanmasının esas amacı, Beyoğlu trafiğinin rahatlatılması değil, yaratılacak 4.5 trilyonluk haksız kazancın paylaşılmasıdır. Yapılması düşünülen tüp geçitten tren geçirilmemesi için koşulan şartlar, yapı-ışlet-devret yöntemi ile

iş gerçekleştirilecek Fransız firmasının kısa zamanda yüksek kâr etme arzusunun göstergesidir. İstanbul genel ulaşımı için deniz ve metro ile pekiştirilmiş raylı ulaşım sistemleri en akılcı ve ekonomik çözüm iken, kentin tüm ulaşım sorununun otayollarla çözümlenmeye çalışmanın tek amacı yakıtı, yedek parçası ve lastiği ile otomobil sanayinin kârlılığını devam ettirmektedir. Halkın büyük gereksinimi olan yeşil alanları sağlayacak olan Boğaziçi korularının yabancılara satılması için gösterilen çabalar, bu yabancı kaynaklarla kurulan finans ilişkilerini sağlama alma ve devamlılığını sağlama düşüncesinin uzantısıdır.

Geniş otayolları, köprüleri, gökdelenleri, blok apartmanları ile en az 15 milyon insanın iç içe yaşayacağı bir İstanbul düşünülmektedir. Batı ülkeleri 150 yıldır bu olumsuz tablonun sancılarını yaşamış ve yaşamaktadır.

Geniş otayolları, köprüleri, gökdelenleri, blok apartmanlarıyla, en az 15 milyon insanın iç içe yaşayacağı bir İstanbul düşünülmektedir. Batı ülkeleri 150 yıldır bu olumsuz tablonun sancılarını yaşamış ve yaşamaktadır. Sırası geldikçe bu kentlerdeki insan ilişkilerinin katılık ve sevgisizliğini eleştirenler, İstanbul'da bugün de var olan hemşehrilik ilişkilerinin son kırıntıları da yok etme girişimleri içindedirler. Doğru yönde kentleşmenin esas amacı, insanın mutluluğu, insan ilişkilerinin uygar düzeye çıkarılması olmalıdır. Bu bir sorumluluk duygusu sorunudur.

Bir kentin yöneticisi olmak, o kente yaşayan ve yaşayacak olan kişilerin mutluluğunun sorumluluğunu yüklenmektir. Bu mutluluğu oluşturan faktörler, hakça ücret alabileceği iş sağlanmasından, sağlıklı bir yaşam ortamı yaratmaya, kolay ve ucuz ulaşma, temiz ve hilesiz gıda teminine, doğru yönlü kültür hizmeti vermeğe, komşuluk ve insan ilişkilerinin pekiştirilmesine kadar uzanır.

Üzücü olan, İstanbul Anakent ve tüm yerel belediye yöneticilerinin bu gerçeklerden çok uzak bir eylem ve tutum içinde olmalarıdır.

Konferans

"Dünyada ve Türkiye'de Bilim Politikaları"

Prof. Dr. Ayhan Ulubelen
"Dünyada ve Türkiye'de Bilim Politikaları" Konulu Konferans verdi.

Kımya Mühendisleri Odası İkinci Başkanı Prof. Dr. Ayhan ULUBELEN, Şube lokalinde verdiği konferansta, "dünyada ekonomik ve askeri bakımdan en gelişmiş ülkelerin bilimsel bakımdan da çok geliştiğini görmekteyiz" dedi. Konuya ilişkin dünyadan ve Türkiye'den örnekler vererek sürdürdüğü konuşmasında ULUBELEN özetle şunları dedi: "Gelişmiş ülkelerde milli gelirin %1-2'sinin araştırma ve geliştirme etkinliklerine ayrıldığını görmekteyiz. Bu ülkelerde araştırma elemanı sayısının da genel nüfus içindeki payı ortalama %3'dür. Üniversitelerde organize laboratuvarlar (merkez laboratuvarlar) tüm çalışanlara anında hizmet

vermektedir.

Ülkemizde ise bilim adamı sayısı çok sınırlıdır. Öte yandan yapılan araştırmaların sayısı, bilim adamı sayısına göre daha düşüktür. Türkiye'nin ileri teknolojiye geçebilmesi için kendi teknolojisini üretmesi gerekir. Bu doğrultuda yapılacak işleri şöyle sıralayabiliriz.

1- Gelişmiş, başka bir deyişle yetişmiş eleman ve alet ekipmanı yeterli denebilecek üniversitelerimizin araştırıcı kadrosunun gereksinimi olan gereç ve ekipman takviyesi mutlaka sağlanmalı, merkezli laboratuvarlarda toplanarak tüm araştırmacılara servis verilebilecek düzeye getirilmelidir.

2- Araştırmacı bilim adamları

Prof. Dr. Ayhan ULUBELEN

rının saptanması verdikleri paper sayısına göre yapılarak, yetiştirilebilecek çok sayıda gencin araştırma görevlisi olarak bu öğretim elemanlarına verilmesi sağlanmalıdır.

3- Araştırma yapması gereken bilim adamlarının araştırma yapımlarının zorunlu hale geti-

liklé dünyada araştırma ve geliştirme en fazla yapıldığı Amerika Birleşik Devletleri'ne gönderilmesi ve dönüşlerinde Türkiye Üniversitelerinde her bir bilim dalına taze kan olarak katılmaları için Yrd. Doçent olarak atamalarının sağlanması gerekir.

Devamı 7 sf

Kollokum

İstanbul'a Getirilecek Doğal Gazı Kim Nerede Kullanacak

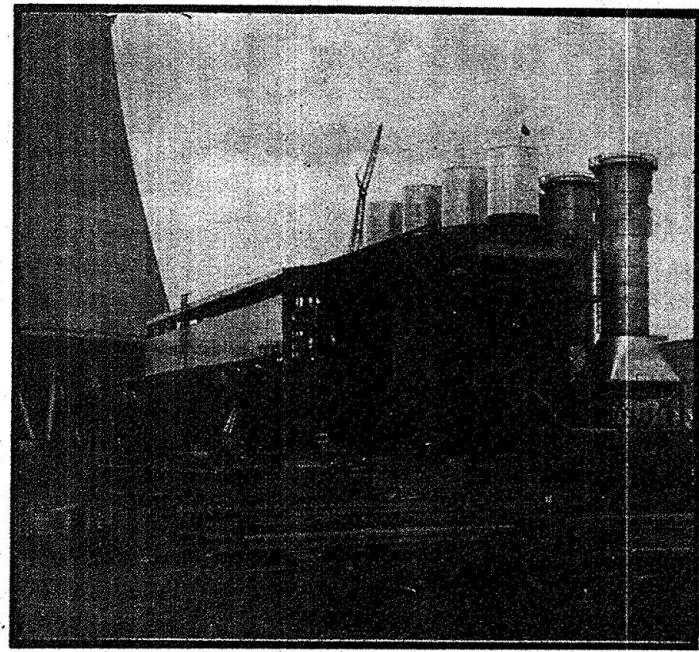
Başında İstanbul'un ısıtılması için getirilmesi amaçlanan doğal gaz, aslında sanayi alanında kullanılmak için planlanıyor.

İstanbul'un ısıtılması için düşünülse bile, bu alandaki altyapı yetersizliği nedeniyle ancak önümüzdeki on yıllık bir dönemde kesin çözüme ulaşılabileceği belirtiliyor.

Fransız SOFRE GAZ Firması tarafından yapılan fizibiliteye göre yaklaşık 300 milyar TL. hacmindeki doğal gaz kullanım projesi-ne ilişkin çalışmalar, İstanbul Belediyesi tarafından kurulan İstanbul Doğalgaz Sanayi A.Ş. (İGDAŞ)'ca yürütülmektedir. Öte yandan BOTAŞ ile Belediye arasında İGDAŞ'ın hisse paylaşım pazarlığı sürmektedir.

Bu ara yetkililer, İstanbul'un ısıtılması için getirilmesi amaçlanan doğal gazın, sanayi alanına aktarılması planlarının da bir yanda yapılmakta olduğunu belirtiyorlar. Bu gelişmeler hız kazanır ve gerçekleşirse, İstanbul'un ısıtılması için bir umut ışığı olan bu olanağa da ortadan kalkacağı söylenmekte. Kent için düşünülen doğal gaz kullanımının, altyapı yetersizliği nedeniyle kısa dönemde gerçekleştirilememesi doğal olarak sanayi alanına kayması olasılığını güçlendiriyor. Çünkü sanayi alanında yapılacak küçük değişikliklerle bu adaptasyon daha kısa bir dönemde sağlanabilmektedir.

Doğal gazın kentsel kullanımında getireceği değişiklikler şöyle sıralanmaktadır. Kömür

Trakya Doğal Gaz Kombine Çevrim Santrali

kullanılan tüm kalorifer kazanlarının değiştirilmesi zorunlu olacaktır. Fuel-oil kazanlarında ise brülörler değiştirilecek. Kenti borulama tesisatı yeniden döşenecektir. Büyük ölçekli depolama sistemlerine gidilecektir.

Kent için bu değişikliklerin aşamalı olarak 10 yıl gibi uzun bir zamanda ancak yapılacağı gerçeği göz önünde tutulursa, kısa vadede İstanbul'un hava kirliliği ve ısıma sorununa çözüm gelmeyeceği açıktır. Bu yeni ya-

pılanma, kentin varolan yapılanmasını da büyük ölçüde etkileyecektir. Örneğin, ısıtma faktörü açısından, kentin yeni yerleşim alanlarını gaz boru hatının döşeli bulunduğu yerlere doğru yönlendirecektir. Bu faktörün doğru kullanılması kentleşmeyi olumlu yönde etkilerken, yanlış kullanılması durumunda dikey kentleşmeyi körükleyecek, kenti arsa rantiesinin artmasına katkıda bulunacaktır.

DOĞALGAZ KOLLOKYUMU

Geçtiğimiz günlerde bu konuya ilişkin tüm sorunlar, İstanbul Belediyesi ve Fransız Ulusal Gaz Şirketi (SOFREGAZ) işbirliği ile ETAP MARMARA Oteli salonlarında gerçekleştirilen bir kollokumda ele alındı. Sanayicilerin doğalgazla ilgili kaygılarını giderici bilgilerin aktarıldığı kollokumda, ayrıca, Fransız doğalgaz deneyimine ilişkin bilgiler verildi. Doğalgaz sektöründe işbirliği yapabilecek Türk ve Fransız şirketlerinin diyalogunun sağlandığı ve Fransız firmalarının ürünlerinin tanıtıldığı bir sergiyle desteklenen kollokum 300'ü aşkın bir sanayici topluluğu izledi.

Yapı/Elektro'87, 17 Mayısta Açılıyor

Yapı-Endüstri Merkezi'nde düzenlenen Yapı/Elektro 87 Fuarı 17-24 Mayıs 1987 tarihleri arasında İstanbul Spor ve Sergi Sarayında açılıyor. Bu yıl sekizincisi düzenlenecek olan "Yapı Fuarı" ilk kez 1978 yılında düzenlendi. Önceleri iki yılda bir düzenlenen fuar 1982'den itibaren "Elektro" fuarıyla birlikte, Ev-Büro aletleri ve donanımları da devreye sokularak yıllık hale getirildi. 1984 yılında yurt dışından yabancı firmaların da katılmasıyla Uluslararası nitelik kazanan fuar TURKEYBUILD adıyla yurt dışında da tanınır hale geldi. Yapı ve Elektro kapsamına giren her tür mamul ile hizmeti ve bunları gerçekleştiren kuruluşları tüketici ve uygulayıcılara teknik ve ticari yönleriyle sergileyerek tanıtmak amacıyla taşıyan fuara yerli firmaların yanı sıra yabancı firmalar da katılıyor. İstanbul Spor ve Sergi Sarayı'nın kapalı ve açık alanlarına yayılacak fuarda inşaat, tesisat, dekorasyon, standart mobilya, elektrik, elektronik, elektrikli ev aletleri konularıyla ilgili ürünler yer alacak.

